

ĽUBEĽSKÉ NOVINY

2. polrok 2020

Nech najkrajšie sviatky tohto zvláštneho a mimoriadnou situáciou poznačeného roka sú v znamení viery, nádeje a lásky, ktoré nám sprítomňuje Boží syn. Nech máme dôvod na úprimnú radosť, a to nielen počas slávnostných chvíľ Vianoc, ale aj počas všetkých dní roka 2021!

Redakcia Ľubelských novín

MILÍ ČITATELIA ĽUBELSKÝCH NOVÍN, SPOLUOBČANIA,

žijeme dnes takpovediac zvláštnu dobu. Nazvem to dobu kovidovú, ktorá nás priamo zasiahla, ovplyvnila naše životy, naše nálady, emócie a naše vzťahy. A samozrejme aj náš obecný, zabehnutý a dovoľím si povedať, rýchly život. Hoci už viac než polrok zápasíme s koronavírusom a náš kultúrno-spoločenský život v obci zastal, predsa sa nám podarilo v rámci tvrdých obmedzení aj niečo urobiť. Áno, aj náš rozpočet obce

bol krátený, a preto sme museli určité aktivity spomaľiť alebo presunúť na budúce obdobie.

Využili sme teda spomalený život a v apríli sme vás oslovili s jednoduchým dotazníkom, v ktorom sme sa vás anonymne pýtali na zmenu separovania plastov v obci, ale aj na vaše názory a postrehy, čo by bolo potrebné v obci zlepšiť alebo vybudovať. Väčšina z vás bola za zmenu separovania plastov formou zberu v domácnostiach, čo aj úspešne robíme. Ďakujeme všetkým, ktorí ste sa zapojili, a aj nás inšpirovali. Tu sú vaše hlavné postrehy a námety:

- potreba vybudovania kanalizácie
- a plynofikácia obce,
- vybudovanie detského ihriska,
- oprava miestnych komunikácií,
- problémy s voľne sa pohybujúcimi psami,
- problémy s parkovaním a dopravnou situáciou (vysoká rýchlosť áut, spomaľovače),
- potreba vybudovania chodníkov a cyklochodníka,
- obnovenie parkov – lavičky,
- dôraz na čistotu v obci a životné prostredie,
- zber šatstva, zberný dvor,
- výstavba bytov a vytvorenie pozemkov na výstavbu domov,
- oprava vody v Dome smútku, vozík a dlažba na cintorín, urnový háj,
- chýbajúci zubný lekár v obci,
- vybudovanie nového športoviska – tenisové kurty,
- regulácia Kľačianky, prekrytie potoka, ktorý ide centrom obce,
- rozšírenie verejného osvetlenia smerom na rázcestie k ceste I/18,
- rozšírenie cesty smerom na Liptovské Kľačany,
- výstavba domova dôchodcov.

Mnohé z návrhov sú reálne a realizovateľné, mnohé sú na dlhšie obdobie, ale budeme sa nimi určite zaoberať. Niečo z toho je však na každom jednom z nás a tiež môžeme prispieť k zlepšeniu situácie (napr. voľný pohyb psov alebo životné prostredie).

Vzhľadom na náročný právny proces to pre nás robí externá bratislavská právna kancelária, ktorá sa špecializuje na danú oblasť a má s touto problematikou bohaté skúsenosti. Je v našej maximálnej snahe uchádzať sa o finančné zdroje z eurofondov v rámci

Chcem Vás, milí spoluobčania, pochváliť za disciplínu a za zvládnutie nového spôsobu separovania plastov a myslím si, že sa naozaj správame zodpovedne a moderne, keď triedime plasty v domácnostiach. Momentálne už riešime častejší vývoz, pretože štvrťrok nám ukázal, že je potreba plastový odpad vyvážať častejšie ako raz mesačne. Ale od januára 2021 sa mení legislatíva v oblasti separovania odpadov, tak verím, že nám to bude umožnené hlavne z hľadiska financovania odvozu plastového odpadu. Tiež sa značne zlepšila situácia pri miestach, kde sa zbiera sklo a papier, a už tam nebýva taký neporiadok.

V súvislosti s odpadovým hospodárstvom chcem ešte spomenúť, že pri obchode COOP Jednota bude umiestnený kontajner na zber kuchynského jedlého oleja, ktorý tam môžete nosiť v uzatvorených fľašiach.

S poslancami obecného zastupiteľstva sme si v rámci rozpočtu na budúci rok stanovili investičné priority rozvoja obce. Vzhľadom na situáciu s Covid-19 je ťažko odhadnúť, aké bude plnenie rozpočtu zo strany štátu, a preto sme veľmi citlivo a zodpovedne plánovali aktivity, ktoré budeme detailne riešiť v priebehu roka na zasadnutiach zastupiteľstva podľa už spomínaných finančných možností. Určite ale v súčasnej neľahkej situácii nechceme zatažiť vaše peňaženky, preto sme nepristúpili k zvyšovaniu daní a poplatkov.

Hlavným cieľom je dokončenie projektového zámeru odkanalizovania obce, čiže získania príslušných povolení až po vodoprávne a stavebné povolenie.

ďalšieho programového obdobia 2021 – 2027. Záujmy stredného Liptova, a teda aj našej obce, presadzujem ako člen v Regionálnej rade partnerstva Liptova, ktorá tvorí rámec priorít rozvoja regiónu za pomoci získania financií z eurofondov.

Milí spoluobčania, čaká nás neľahké obdobie. Aj mňa mrzí, že sa spomalil a ešte sa asi na určitý čas spomalí život v našej obci, ale musíme to rešpektovať. A možno to tak malo byť. Možno si to ľudstvo zaslúžilo a možno nás to má prinútiť sa zamyslieť nad spôsobom nášho života a porozmýšľať, aké sú pravé hodnoty života. Možno...

Avšak stále netušíme, ako sa bude situácia nielen na Slovensku s koronavírusom vyvíjať, ale ja verím, že sa čoskoro náš život vráti do pôvodných koľají. Budme preto o to viac aj v tomto vianočnom čase k sebe láskaví, zhovievaví, budme si nápomocní a prežime čaro Vianoc v pokoji a v kruhu našich najbližších.

S úctou Váš

Ing. Erik Gemzický, PhD.
starosta obce

VIANOCE – ZRKADLO NAŠICH HODNÔT

Každý rok v rovnakom čase, s tým istým názvom, ťažko definovateľnou atmosférou, vždy však s osobitým čarom si naše vnútorné prežívanie podmaňujú vianočné sviatky. To, že ich pôvod stojí na atribútoch religionistiky a v rôznych formách sa týkajú takmer všetkých kresťanských náboženstiev, je nepopierateľné. Pozoruhodná je však skutočnosť, že aj tá časť populácie, ktorá je v tradične kresťanskom svete a svojom živote viac orientovaná na jeho hmotnú podstatu, tieto sviatky až na zanedbateľné výnimky neodmieta. Všetci sa ich snažíme pripraviť a prežiť tak aby nielen nám, ale hlavne našim najbližším pripravili chvíle patriace k tým okamihom života, ktoré v nás zanechávajú trvalú stopu. Paradoxom je, že napriek relatívne vysokej životnej úrovni slovenských občanov je pri hodnotení prežitých Vianoc mnoho tých, ktorých očakávania neboli splnené, a nie vždy sa to týka len poskytnutých či prijatých darov.

Určite nebude originálne tvrdenie a skôr sú to už na úroveň klíšé spofanované a každoročne opakované výzvy na vrátenie sa k duchovnej podstate Vianoc. Aj keď myslené dobre a pravdepodobne aj úprimne, každý z týchto apelov zameraných na zmenu nášho

správania vychádza z inej ideovej podstaty.

Výzvy k návratu k tradičným Vianociam sa ústami niektorých autorov koncentrujú na ich kresťanskú podstatu spojenú s narodením Ježiša Krista. Tak to aj bez výhrad vnímajú veriaci nielen na Slovensku, ale aj v okolitých krajinách. Nielen veriaci, ale v čase Vianoc si do chrámov kresťanských cirkví nájde cestu aj časť obyvateľstva, ktorej prístup k otázkam viery možno označiť za pasívny, resp. liberálny. Čiastočne je to dôsledok skutočnosti, že tým sú tieto sviatky ozvláštnené a pre túto skupinu obyvateľstva a pre nich samotných tak Vianoce získavajú punc výnimočnosti v porovnaní s inými výnimočnými dňami roka. Prispieva k tomu tiež skutočnosť, že tradičné náboženské vnímanie Vianoc sa za desiatky generácií našich predkov stalo, obrazne povedané, súčasťou našej genetickej výbavy. Možno je to niečo ako generačná pamäť niekde hlboko v našom ja, čo v nás vo vianočnom čase intuitívne prebúdza inak viac či menej potláčané duchovno.

Dokážeme sa stotožniť aj s názorom tých, ktorí nás nabádajú upustiť od komerčnej podstaty vnímania Vianoc. Marketingové kampane predajcov zamerané

na vianočný tovar začínajú každý rok skôr. V ostatných rokoch spravidla už začiatkom jesene. To je príčinou, že po stokrát opakovanom rovnakom vianočnom reklamnom slogane Vianoce strácajú charakter niečoho výnimočného a vzácného. Vzniká tak dojem, že ich v určitej obmedzenej podobe prežívame nie tri dni, ale niekoľko mesiacov. V lepšom prípade to vedie k ich vnímaniu ako rutínnej súčasti poslednej tretiny roka, v horšom prípade to v našom podvedomí automaticky iniciuje averziu k permanentne médiami opakovanému názvu sviatkov, a tým aj k zníženému záujmu ich nejako zvlášť intenzívne prežívať. Snaha čo najviac finančne profitovať na tomto období je pre niektorých obchodníkov požehnaním, no keď agresivita propagácie a reklamy prekračuje hranice ich akceptovania verejnosťou, má takáto kampaň skôr kontraproduktívny charakter.

Generácie našich predkov, až na výnimky, prežili svoj život z hľadiska hmotného dostatku v oveľa skromnejších podmienkach ako súčasníci. Aj šírenie informácií bolo obmedzené na osobný alebo písomný styk, čo limitovalo nielen rýchlosť, ale aj objem šírených informácií. To sú len dva z faktorov, významne sa podieľajúcich na tom, že Vianoce od vekov stáli najvyššie na piedestáli sviatkov roka.

Vianoce boli výsostne cirkevným sviatkom a preto aj informácia o nich bola sprostredkovaná len z jedného zdroja, pričom sa kňazi samozrejme sústreďovali na ich duchovný rozmer a s ním spojené náboženské obrady. Tie vianočné začínali a končili adventným obdobím, pochopiteľne bez akejkoľvek koncentrácie na hmotnú stránku Vianoc.

Nech už pospolitý ľud v minulosti žil akokoľvek biedne, väčšina rodín sa snažila vytvoriť si aspoň pre tieto sviatky dostatok všetkého, čo bolo nutné odoprieť si vo všedné dni. Hlavne pre deti, ktoré ešte nedokázali úplne porozumieť duchovnej podstate Vianoc, znamenal neobyčajne bohatý a pestrý sviatočný stôl, že sa deje niečo neobvyklé, čo sa vymyká z každodennej všednosti a nedostatkom vynútenej skromnosti.

Blížiac sa Vianoce však už dávno pred samotnými sviatkami deti vnímali hlavne cez tradičné hry a zvyky spojené s adventným obdobím. Pre dievčatá toto obdobie predznamenávali ondrejské čarovačky. V niektorých regiónoch Slovenska nasledujúci významný deň svätej Barbory býval spojený s naháňackami so zahalenou mystickou postavou tejto svätice. Mikuláš, kalendárne bližšie k sviatkom roka, na rozdiel od súčasnosti nebol len zdrojom sladkostí, ale nanajvýš za kúsok ovocia veľmi dôsledne preveroval, či každé dieťa dokáže sebakriticky hodnotiť svoje konanie a činy. Zároveň muselo akoukoľvek formou svojej prezen-

tácie dokázať, že vie aj nehmotne obdarovať najbližších, a tým je hodné o krátky čas zasadiť s dospelými k štedrovečernému stolu. V tejto vnútornej očiste pokračovala svätá Lucia. Do dedinských dievčat prenesené jej tradičné atribúty čistoty a poriadku návštevou spojenou s vymetanim kútov jednotlivých obydlí zabezpečovali, aby tak ako všetky osoby aj priestor, v ktorom žili, bol hodný prijať všetkých, ktorí prekročia prah domu so zvestovaním narodenia Pána. To je len časť oveľa bohatšieho spektra náboženských obradov, ľudových zvykov a tradícií, ktoré v dávnej, a na slovenskom vidieku ešte v nedávnej minulosti, postupne tvorili tú ťažko definovateľnú atmosféru Vianoc.

Predchádzajúce desaťročia ľudstvo a s ním aj slovenskú spoločnosť vrhli do novej doby, pre ktorú je príznačný relatívny hmotný dostatok a neobmedzený prístup k informáciám spolu s veľmi širokými možnosťami zábavy. Aj keď nemožno paušalizovať, ale v aktuálnej situácii relatívnej dostupnosti a uspokojovania základných životných potrieb pre väčšinu slovenských občanov, nie je pre ekonómov, sociológov, psychológov či iných odborníkov jednoduché nájsť odpovede na otázky, čím a ako nahradiť pôvodné celospoločensky uznávané a rešpektované hodnoty. Kvantifikovať hodnotu Vianoc v ich duchovnom rozmere ako určitého benefitu kvality života je viac ako komplikované. Aj v materiálnom význame dokážeme vyčíslieť len výšku investícií do darov a tovarov potrebných na uspokojenie nás a našich najbližších v súvislosti so sviatkami. Rovnako číselne neuchopiteľný je aj etnologický význam v rámci ich miesta v hierarchii sviatkov v roku.

Vplyvom všadeprítomnej mediálnej kampane produkujúcej časový stres z nadchádzajúcich Vianoc spolu s nepreberným množstvom ponúk tovarov, bez ktorých sviatky neprežijeme plnohodnotne, dochádza ku stavu, že sa stále viac utiekame k materiálovému zabezpečeniu a hmotnému dostatku počas sviatkov. S určitou dávkou sebareflexie možno dospieť k záveru, že je to jednoduchšia a rýchlejšia alternatíva, ako pracovať na odstraňovaní vlastných nedostatkov, či trpezlivo pôsobiť na najbližších a meniť tak k lepšiemu vzťahy v rodine a jej okolí. Je nemálo detí, ale aj dospelých a seniorov, ktorí svoje vianočné očakávania spájajú preukazovanými prejavmi intenzívnejšej pozornosti, priazne a lásky od tých, s ktorými ich spája rodinné puto.

Ak sa tlakom vonkajšieho prostredia naozaj necháme zatlačiť do stavu, keď za jediné a rozhodujúce kritérium hodnotenia kvality prežitých vianočných sviatkov budeme pokladať len hodnotu prijatých a poskytnutých darov či pestrosť jedál na sviatočnom

stole, bude to signálom toho, že kvalitou myslenia a prežívania sme na pomyselnom rebríčku hodnôt opäť o priečku nižšie. Príkladom toho je reklama, ktorá podľa obchodného reťazca degraduje zákazníka na úroveň tvora, ktorý počas Vianoc doslova najintenzívnejšie prežíva konzum.

Čím ešte dnes môžete vo väčšine slovenských rodín prekvapíť a uspokojiť našich potomkov, keď po stránke uspokojenia požiadaviek na hračky, ošatenie a zábavu majú celoročné Vianoce. Aj keď menšia časť rodičov z hľadiska príjmov rodiny musí realizáciu finančne vyšších výdavkov na tento účel presúvať práve na tak významné sviatky ako Vianoce, je stále viac tých rodičov, ktorí na Vianoce nemajú z tohto aspektu ponúknuť niečo navyše. Pokus o duševné blaho potomkov počas vianočných sviatkov tým, že do darov investujeme o niekoľko desiatok či stoviek eur viac oproti bežným výdavkom na naše ratolesti, môže a spravidla aj končí obojstranným sklamaním.

My pracovne aktívni, dospelí tiež, až na výnimky, na tom nie sme inak. Až do doby vypuknutia krízy spojenej so šírením vírusu známeho pod názvom COVID-19 sme žili v období hospodárskeho rastu a relatívnej prosperity. To nám umožňovalo zvyšovať alebo si minimálne aspoň udržiavať nastavený životný štandard. Či sú Vianoce za podmienok, keď sme si v priebehu roka len tak z dostatku dopriali niekoľko zahraničných dovolení, výnimočné len preto, že tentoraz to nebudú Kanárske ostrovy, ale Madeira, je prinajmenšom otázne.

Naplní sa naše očakávanie z obdarovávaní, keď našim otcom, mamám prípadne iným seniorom poskytneme hmotné dary od drobností, ktoré nám navodzujú pocit uspokojenia, až povedzme po veľkolepé dary vo forme osobných vozidiel. Generácia skôr narodených už vo všeobecnosti nespája kvalitu svojho života s uspokojovaním hmotných potrieb.

Pri rozhodovaní, ako dať Vianociam v rodine kvalitatívne iný rozmer preto pamätajte, že všetci bez rozdielu veku od nás očakávajú niečo tak obyčajné, no napriek tomu v tejto dobe tak vzácné, ako je náš čas. Túžia sa s nami oň aspoň tých niekoľko vzácných svi-

točných chvíľ podeliť naše ratolesti, pretože kvôli nutnosti okrem zamestnania mať ešte ďalšiu brigádu alebo iný príjem, sme si v priebehu roka nenašli hodinku na spoločný rozhovor o problémoch, na športové aktivity, vychádzky. Pokúsme sa o pilotný vianočný projekt, kedy našim deťom nebude partnerom tablet či iná výpočtová technika, ale rodič a súrodenci, čo v konečnom dôsledku je perspektívnym darom aj pre nás majiteľov svojho času. Stávame sa rovnako obdarovanými ako dieťa, ktorému sme čas poskytli, pretože sme obohatení o poznanie, že sme prispeli k jeho socializácii a obmedzili tým čas trávený v spoločnosti sociálnych sietí s pozitívnymi, ale aj negatívnymi dôsledkami ich využívania.

Pokúsme sa obdarovať životných partnerov všetkým tým, o čo boli na našej spoločnej púti životom ukrátení v nesviatočných dňoch, keď nás naplno vyťažili pracovné povinnosti, záujmy a iné aktivity, ktoré nebolo možné zlúčiť s tými, ktorí náš čas potrebujú rovnako nájstojčivo. Naplánujme si len tak vo dvojici spoločný výlet do prírody, alebo len taký spoločný sviatočný deň venovaný rozprávaniu o všetkom, čo je potrebné si povedať, aby sme si potvrdili, že naše rozhodnutie spojiť svoj život práve s ním bolo správne.

Darujme svoj čas tým, ktorí nám ho, keď sme boli deti, venovali bez ohľadu na svoje záujmy a priority, a ako rodičia teraz očakávajú niečo viac, ako sme im schopní poskytnúť v nesviatočných dňoch. Pokiaľ nežijeme v jednej domácnosti, každá hodina osobného stretnutia s nami, zvlášť v období Vianoc, je pre nich viac ako drahé, no napriek tomu nehodnotné dary.

Aj keď trhový mechanizmus je vo svojej podstate sociálne slepý, no jeden z jeho postulátov možno implementovať aj do nášho osobného života – drahé je to, čo je vzácné. Ak pridanou hodnotou darovaného času bude navyše dobrá nálada ako dôkaz, že to nie je proti našej vôli, nemohli sme pre pokojne prežité vianočné sviatky urobiť viac. Aj preto nie, že sme pevne verím, zo spoločne strávených chvíľ spravili rodinnú tradíciu a naučili sa o svoj čas deliť generácie, ktoré prídu po nás!

-sm-

VIANOČNÝ DARČEK PRE SENIOROV

Tento rok boli všetky aktivity zrušené a s nimi aj naše každoročné Vianočné trhy. Rozmýšľali sme s deťmi, ako niekomu urobíme radosť. Keďže domovy seniorov nemôžu prijímať návštevy, chceli sme deduškou a babičkám niečo vymyslieť. Natrafili sme na celoslovenskú výzvu „Koľko lásky sa zmestí do krabice od to-

pánok“. Do projektu sa zapojila 4. A, 7.B a množstvo prajných ľudí, ktorých zoznam uverejníme na stránke našej školy. Je neskutočné, koľko darčiekov sme nakoniec zhromaždili. Škatuľky deti, rodičia a asistentky nádherne odeli do vianočných motívov, pribalili sladkosti, vitamíny, krížovky, dezinfekciu, rúška, rukavice,

uteráčky, ponožky, šálky... a pozdravy, ktoré seniorom priblížia tvorcu darčeka. Naše balíčky, ktorých bolo cez 40, sme odovzdali kontaktnej osobe a skončia v zariadení pre seniorov v Liptovskej Ondrašovej. Táto výzva nás nesmierne chytila, určite budeme v tejto pomoci pokračovať aj v budúcnosti. Veríme, že starkým „láska v krabičke“ aspoň trochu spríjemní sviatky pokoja a lásky.

-em-

PRI TESTOVANÍ POMÁHALI AJ ČLENOVIA OBECNEJ RADY MLÁDEŽE

V dňoch 31. 10. 2020 a 1. 11. 2020 a ďalší víkend 7. – 8. 11. 2020 sa aj v našej obci Ľubelňa uskutočnilo celoplošné testovanie z dôvodu pandémie COVID-19. Za pomoci všetkých pracovníkov obecného úradu, Ozbrojených síl SR, Policajného zboru SR, zdravotníkov, pani riaditeľky ZŠ s MŠ Ľubelňa Mgr. Ivety Kališovej, ktorá nám poskytla priestory, a tiež za účasti technika, hasičov a nás – mládežníkov, ktorých usmerňovala a viedla pani Mgr. Jana Mlynarčíková, sme to všetko zvládli.

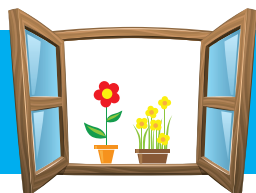
Organizácia bola perfektná z každej strany. Každý mal svoju úlohu, ktorú sme si naplno vykonávali. Nebolo to o jednotlivcoch, ale išlo o tímovú prácu. Všetko sa riešilo dopredu, komunikovali sme, aby nikde nenastalo zlyhanie. Aj keď situácia bola nepriaznivá, počasie bolo mrazivé a všetko sa odohrávalo von, mali sme pozitívnu náladu a chuť pracovať. Nič sme nepodcenili, chránili sme sa oblekmi, rúškami, štítkami, či už pred nakazením alebo pred chladom. Pracovníkov bolo dostatočný počet, hlavne nás mládežníkov,

aby sme sa mohli striedať. Priebeh testovania bol plynulý, snažili sme sa ľudí povzbudzovať. Samozrejme, mali sme zabezpečený obed, pitný režim a večeru od nášho pána starostu Ing. Erika Gemzického, PhD. Keďže susedná obec Liptovské Kľačany bola priradená k nám, pán starosta Ing. Ján Hollý nám doniesol na znak poďakovania výborný guláš.

Mnoho ľudí nám vyjadrilo vďaku a my by sme chceli vyjadriť vďaku všetkým, ktorí boli súčasťou tohto celého procesu. Nebolo to len o nás pracovníkoch, ale o všetkých obyvateľoch obcí. Môžeme povedať, že „spolu sme to zvládli“. Ako ľudia sme sa postavili k situácii zodpovedne, o čom svedčia aj výsledky testovania.

Prajeme ešte všetkým veľa síl v tomto neľahkom období. Chráňme si zdravie, lebo až v takejto situácii si uvedomíme, aké je veľmi dôležité a vzácne.

*Helenka Hollá
Obecná rada mládeže*

ŠKOLSKÉ
OKIENKODIŠTANČNÉ VZDELÁVANIE
V NAŠEJ ŠKOLE

Situácia, v ktorej sa v súčasnosti nachádza celý svet, veľmi zasiahla aj vzdelávanie v školách. Kým na 1. stupni v našej škole prebieha prezenčné vyučovanie, na 2. stupni, tak ako po celom Slovensku, učíme dištančne.

Mne, ako riaditeľke školy, prináleží zabezpečiť, aby vzdelávanie našich žiakov prebiehalo čo najlepšie a najefektívnejšie.

Dištančné vzdelávanie počas druhej vlny pandémie sa značne posunulo k lepšiemu. Určite pomohlo aj to, že žiakom ešte počas prezenčnej formy vzdelávania bola na hodinách informatiky vysvetlená práca v aplikácii EDUPAGE. Žiaci vedia poslať vypracovanú úlohu aj so stručným komentárom. Veľkým plusom bolo aj poskytnutie prihlasovacích údajov na žiacky účet, čím žiaci už nemusia čakať na príchod rodičov z práce, ktorí im následne vypracované úlohy posielali. Odbremenili sme rodičov, čím sme aj odbúrali istú dávku stresu v rodinách.

K skvalitneniu dištančného vzdelávania sme prispeli aj tým, že sme vypracovali rozvrh podľa usmernenia MŠVVaŠ SR, v ktorom bol znížený rozsah hodín, čím sa prispelo k psychohygiene žiakov a ich primeranému zaťaženiu počas dištančného vzdelávania.

Pozitívne je, že deti a aj učitelia už boli pripravení po technickej stránke, mali zručnosti k práci s online prostredím napr. pripájanie sa na ZOOM.

Čas prechodu na online výučbu bol rýchly, pretože hneď bol nastavený rozvrh, pravidlá práce, hodnotenia, dochádzky a všetci to počuli ešte od učiteľov pred uzatvorením škôl.

Učitelia a žiaci si už vypracovali spoločné princípy fungovania, a preto nedochádza k nedorozumeniam.

Veľké negatívum, ktoré nevieme ovplyvniť, je nepripojenie na internet alebo absencia notebooku či telefónu v niektorých domácnostiach. Stihli sme formou dotazníka zistiť podmienky našich žiakov na dištančné vzdelávanie, pripraviť sa na možné nástrahy, ktoré nedovoľujú všetkým žiakom absolvovať online vzdelávanie.

Dnes môžeme povedať, že sme našli spôsoby, ako s nimi komunikovať. Pedagógovia z druhého stup

ňa komunikujú so žiakmi prostredníctvom messenger, emailom či telefonickým rozhovorom. Taktiež sú veľmi nápomocní asistenti, ktorým učiteľ zasiela úlohy a oni ich vzápätí vytlačia a doručia osobne alebo prostredníctvom mladších súrodencov, ktorí sa vzdelávajú prezenčnou formou. Pravidelne sa spájame s kolegami a oni ma informujú o priebehu dištančného vzdelávania, navzájom sa radíme a hľadáme stále lepšie a lepšie spôsoby, inšpirujeme sa a vymieňame skúsenosti.

Aj keď rodiny nemajú internet, majú predplatené dáta a vypracované úlohy môžu posilať na opravu. Aj vytvorenie triednych skupín v aplikácii messenger má pozitíva. Žiaci s triednymi učiteľmi neustále komunikujú a majú ihneď spätnú väzbu a aj utriedenie všetkých otázok, ktorým možno neporozumeli a potrebujú istú mieru vysvetlenia.

V mesiacoch marec až jún bola pre všetkých nová situácia, hľadali sme rôzne možnosti, spoznávali svoje osobné schopnosti a na základe toho ich prispôbovali pre seba, mali sme veľa nových podnetov. V prvej vlne sme síce rýchlo nabehli, no stálo nás to veľa času vychytať muchy a zistiť, čo všetko ZOOM a EDUPAGE ponúka.

Pozitívne bolo, že sme sa mohli za krátky čas veľa dozvedieť a tak sa zas v niečom zdokonaľiť.

Negatívne akurát to, že sme objavili veľa informácií a teda vyžadovalo si to mnoho času spoznať prácu na portáli, vytvoriť svoje materiály, nájsť iné materiály – prispôbiť ich...

Na jeseň už učitelia vedeli, do čoho idú. Mohli si pokojnejšie prispôbovať obsah, ktorý má dať deťom do formy, ktorú si vyberie. Hoci človek všeličo objavil na jar, teraz si môže vyberať z toho, čo spoznal a pokojnejšie pracovať. Stále je to veľmi náročné na čas, ale zároveň to podnecuje tvorivosť.

Možnosti dištančného vzdelávania a využitia online prostredia sú veľké, o čom svedčí aj online hodina slovenského jazyka so spisovateľom Danielom

Hevierom.

Pani učiteľka Erika Miklášová a jej siedmaci využili výzvu spisovateľa, textára, pedagóga, výtvarníka a dramatika, Daniela Heviera, ktorý počas pandémie „chodí“ po celom Slovensku a motivuje žiakov na slovenčine. Ukázal žiakom tvorivú hodinu, kde deti učil pracovať so slovníkmi, kriticky myslieť a v neposlednom rade im priblížil umelecký opis, v ktorom je majstrom. Porovnal svoje detstvo s dnešnou dobou, ukázal fotografie, ktoré boli v tej dobe raritou. Žiaci nakukli do jeho pracovne plnej kníh. Bol to pre všetkých neopakovateľný zážitok, rozprávať sa s týmto výnimočným človekom, ktorého poznáme len z učebníc, kníh a obrazovky. Veríme, že sa nám podarí uskutočniť podobne zaujímavé hodiny a využijeme múdro toto netradičné obdobie.

Pár postrehov z hodiny od žiakov 7. B:

• „Hodina s pánom Hevierom sa mi veľmi páčila, pretože bola pre mňa špeciálna. Chcel by som, aby sme mávali častejšie takéto hodiny (aspoň 1x do mesiaca). V skutočnosti niekoho vidieť a počuť je úplne iné, ako sa o ňom len učiť. Páčilo sa mi, ako nám zaujímavým rozprával o jeho detstve, ako začal písať o svojich kamarátoch, o láske... Čo ma najviac prekvapilo, bolo to, že skoro 65-ročný človek vôbec, ale vôbec nezaostáva za modernou dobou. Neboli mu cudzie slová ako sú: Minecraft, YouTube, Netflix, Warcraft... Len som oči otváral, lebo moja starká ani len netuší, že dačo také existuje. Najviac sa mi páčila myšlienka pána Heviera, že sa máme učiť hlavne TO, čo potrebujeme pre život a máme sa vedieť v živote. VYNÁJSŤ. Pani učiteľka, bol to super nápad, že ste ho zavolali na našu hodinu. Ďakujem.“ Peter Budvesel

• „Hodina s pánom Hevierom bola pre mňa veľkým spetsrením, nakoľko bola nezvyčajná. Páčili sa mi jeho vízie do budúcnosti, hoci nie so všetkými by som súhlasila (napr. učiť sa len jeden predmet, ktorý ma baví. Určite je dobré venovať sa tomu, čo nás baví, ale podľa mňa je potrebné mať aj všeobecný prehľad).“ Vanessa Chomisteková

• „Páčilo sa mi že pán Hevier chce zmeniť školu, aby sme ju mali ľahšiu, chce aby sme mali svoj vlastný názor. Mne sa páčilo úplne všetko.“ Natália Kúkolová

• „Bolo s ním dobre a ukázal nám, čo robil, keď bol mladý, športoval hral futbal, boxoval do vlastnoručne vyrobeného vreca.“ René Stoľar

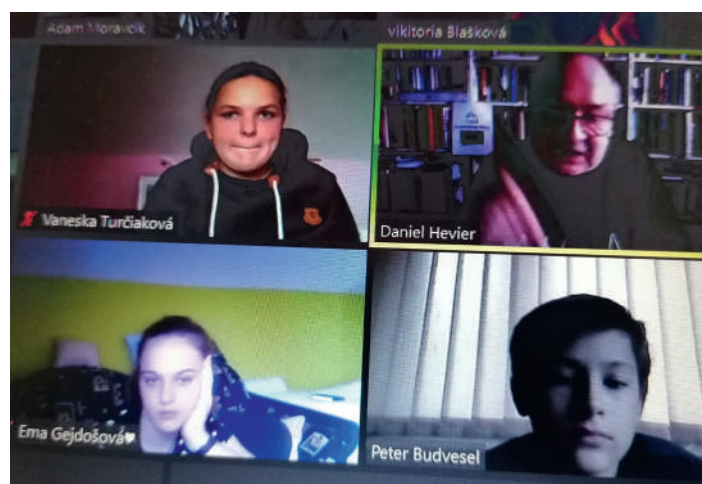
• „Na hodine s p. Hevierom sa mi páčilo, že pozná výdobytky modernej techniky, a že je všestranný a zaujal ma svojím rozprávaním.“ Saskia Matinková

• „Na hodine s p. Hevierom sme sa bavili o dôležitosti školy. Súhlasila som s ním, že škola z nás má urobiť lepších a múdrejších ľudí. Získavame v nej množstvo

vedomostí, zručností, skúseností, priateľov. Vo vyučovaní by som chcela zmeniť, aby sme sa nemuseli učiť nepraktické vedomosti. Momentálne mi chýba kontakt so spolužiakmi.“ Ema Gejdošová

• „Na to, že už to je starší pán veľmi sa mi páčili jeho názory na školu, všeobecne na svet a túto dobu. Pýtal sa nás rôzne veci, chcel vedieť ako reagujeme a chcel spoznať naše názory. Páčilo sa mi, že by posunul čas nástupu ráno do školy, modernizoval by učebne a školy. Daniela Hevier beriem ako múdreho človeka so super názormi.“ Samuel Danaj

• „Bola to viac uvoľnená hodina a bolo viac miesta na diskusiu. Čas od času to bolo viac politické, no mne to vôbec nevadí vždy ma zaujímajú rôzne názory a mám rád diskusiu ktorá provokuje myšlienky. Celkovo by som bol radšej keby bolo viac takýchto hodín.“ Adam Moravčík

Pozitívne v druhej vlne pandémie a dištančného vzdelávania je to, že deti sa pripájajú, na hodinách sa väčšine snažia, úlohy si plnia a začínajú preberať zodpovednosť za svoje učenie na seba. Vedomosti, ktoré získajú, budú potrebovať aj ďalej.

Aj keď sme sa posunuli o krok dopredu v rámci využívania IKT vo vyučovaní, nič nám nenahradí sociálny kontakt, ktorý je veľmi dôležitý pre zdravý duševný rozvoj každého z nás.

Mgr. Iveta Kališová, riaditeľka školy

PANI RIADITEĽKA NAŠEJ ZÁKLADNEJ ŠKOLY – FINALISTKA V TOP 10 OCENENIA „UČITEĽ SLOVENSKA“

V rámci iniciatívy neziskovej organizácie CEEV (Centrum environmentálnej a etickej výchovy) Živica a Komenského inštitútu založili oceňovanie najlepších inšpiratívnych učiteľov základných a stredných škôl na Slovensku. Ocenenie „Učiteľ Slovenska“ vzniklo po vzore medzinárodnej ceny Global Teacher Prize a v roku 2020 ide už o 3. ročník národnej ceny.

Do TOP 10 sa dostala aj Mgr. Iveta Kališová, súčasná riaditeľka ZŠ s MŠ Ľubela, ktorá celý svoj profesionálny život zasvätila učiteľstvu, aktívne sa vzdeláva a odovzdáva svoje vedomosti a zručnosti celému pedagogickému kolektívu. Iveta Kališová okrem toho, že je riaditeľkou, vyučuje na 1. stupni a stíha pritom ešte všetko možné i nemožné. Je učiteľkou s veľkým U. Jej učiteľská púť začala v ZŠ v Turanoch. Po dvoch rokoch začala učiť na ZŠ J. V. Dolinského v Martine, kde pôsobila 13 rokov. V roku 2004 sa s rodinou presťahovala na malebný Liptov. Začala učiť v ZŠ s MŠ Ľubela, absolvovala vzdelávanie v etickej výchove,

v čitateľskej a finančnej gramotnosti. Od roku 2008 do roku 2014 bola riaditeľkou ZŠ s MŠ Dúbrava. Neskôr si rozšírila kvalifikáciu na vyučovanie anglického jazyka a absolvovala zahraničnú jazykovú stáž v Anglicku. V rámci vyučovania anglického jazyka začala používať metódu Jolly Phonics a od roku 2014 pôsobí ako riaditeľka ZŠ s MŠ Ľubela.

Iveta Kališová je okrem iného aj účastníčka ročného vzdelávacieho programu „Kto chýba?“ v projekte „Škola inkluzionistov“, počas ktorého sa naučila používať nové pedagogické stratégie zamerané na rôznorodé potreby detí. Ide predovšetkým o zlepšenie vzdelávacích podmienok žiakov, vytvorenie pozitívnej atmosféry v triedach s rešpektovaním individuálnych potrieb všetkých žiakov. Hovorí: *„Ako riaditeľke školy mi záleží, aby sme spolu s kolegami vytvorili v škole prostredie na zmysluplné trávenie voľného času i mimo vyučovacích hodín. V tomto smere podporujeme a rozširujeme služby školy i pre rodičov a verejnosť. Vedíme žiakov k zachovávaniu ľudových tradícií – zapájame ich v príprave a návštevách kultúrnych podujatí a slávnostných akademii.“*

Iveta Kališová je ozajstným motorom školy. Neustále spolupracuje so špeciálnymi pedagógmi a pedagogicko-psychologickými centrami. Má sociálne cítenie s deťmi a ich rodinami, ktoré to potrebujú. S podporou zriaďovateľa, ktorým je obec Ľubela, zveľaďuje priestory základnej aj materskej školy. Spolu s kolegami usporiadala školský ples, juniáles, deň jazykov, letnú školu, viacero škôl v prírode. O všetkých týchto aktivitách sa možno dočítať na internetovej stránke Základnej školy s materskou školou Ľubela.

Na záver doplníme obľúbený citát pani riaditeľky, od učiteľa národov Jana Amosa Komenského:

„Dieťa je kvetinou, nádejou radosti, nech je škola hrou a dielňou ľudskosti.“

-jm-

OCENENIE - OBEC S NAJPRIATEĽSKEJŠÍM VZŤAHO M K MLÁDEŽI 2020

Rada mládeže Žilinského kraja nominovala našu obec na ocenenie sTOPa 2020. Odborná hodnotiacia komisia, ktorú tvorili odborníci a osobnosti z mládežníckej politiky a verejnej správy na základe predloženej nominácie navrhli Asociácii krajských rád mládeže udeliť našej obci **OCENENIE sTOPa 2020** v kategórii: **Obec s najpriateľskejším vzťahom k mládeži**.

Starosta obce Erik Gemzický sa osobne, v rámci dodržania všetkých opatrení súvisiacimi s Covid-19, poďakoval našim mládežníkom za ich aktivity a pomoc pri rôznych podujatiach v obci. Naposledy významnou mierou pomohli pri celoplošnom testovaní na Co-

vid-19. „Aj naďalej bude v záujme vedenia obce zapájať našich mládežníkov do obecného diania a budeme načúvať aj hlasu našich mladých, čo ich trápi a v čom im vieme ako obec vytvoriť podmienky pre ich realizáciu v našej Ľubeli“, povedal starosta obce.

Radu mládeže obce Ľubela, ktorej predsedom je Lukáš Kubík, koordinuje Janka Mlynarčíková v spolupráci s poslancom obecného zastupiteľstva Vladimírom Škvarkom. Ďakujeme aj Darinke Čiernikovej z Rady mládeže Žilinského kraja a podpredsedovi ŽSK Igorovi Jankulíkovi za spoluprácu.

-red-

ZVLÁDLI SME CELOPLOŠNÉ TESTOVANIE

Hoci sme mali ťažké prípravy, nakoľko sme dostávali nepresné a často meniace sa informácie, podarilo sa nám úspešne vykonať testovanie na Covid-19 v našej obci počas soboty 31. októbra a nedele 1. novembra. Ako miesto konania testovania sme zvolili vonkajšie priestory Základnej školy s materskou školou, čo sme vyhodnotili z hygienického hľadiska ako najlepšie riešenie.

Občania boli o detailoch testovania informovaní prostredníctvom miestneho rozhlasu, webovej stránky obce Ľubela, ako aj formou roznesenia informačného letáku pre každú domácnosť. Na poslednú chvíľu sa testovanie v Lipt. Kľačanoch zrušilo a občanov susednej obce pridružili k nám. Nezostalo to však bez povšimnutia a pán starosta Ján Hollý na nedeľný večer pripravil pre všetkých dobrovoľníkov skvelý guláš. Treba poďakovať – prípravnému tímu: zástupcom Ozbrojených síl SR a Policajnému zboru SR, pracovníkom obecného úradu, Ivete Kališovej, riaditeľke ZŠ s MŠ Ľubela, Petrovi Slavkovskému, ktorý zabezpečoval plynulý priebeh z hľadiska verejného poriadku s našimi dobrovoľnými hasičmi (Romanom Jurščákom, Šimonom Kanderom, Janou Kázikovou

a Alexandrou Moravovou), Jane Mlynarčíkovej, ktorá s Radou mládeže pomohla s administratívnymi dobrovoľníkmi (Veronikou Jaškovou, Lukášom Kubíkom, Helenou Hollou, Stanislavou Obrcianovou, Máriou Bencúrovou).

Veľké poďakovanie patrí hlavne zdravotníkom za ich ochotu a profesionalitu: lekárske Zuzane Hrbatej, Márii Hrbatej, Márii Vajdovej a Dane Kázikovej. Pomohla nám aj naša obvodná lekárska MUDr. Elena Hrbčová, ktorá v nedeľu popoludní v ambulancii pracovala ohľadom administratívneho vybavenia karanténnych práceneschopností.

„Naozaj tímovo sme celý týždeň pripravovali všetko ohľadom testovania, aby to dopadlo čo najlepšie s vytvorením správnych a hygienických podmienok. Chcem poďakovať aj Rudolfovi Krajčimu za operatívne riešenie osvetlenia vonkajších priestorov našej základnej školy a za poskytnutie zastrešenia. Musím aj touto formou, v mene všetkých nás, vysloviť obrovské ĎAKUJEM zdravotníkom, dobrovoľníkom a našim hasičom za vašu ochotu a pomoc,“ povedal starosta obce Erik Gemzický.

Výsledky testovania na našom odbernom mieste

	Sobota	Nedeľa	Spolu
počet testovaných	755	155	910
počet pozitívnych na COVID-19	11	1	12

-red, foto: V. Jašková, P. Slavkovský-

ADRIÁN KUBÍK JE VICEMAJSTROM SLOVENSKA

Ďalší úspech nášho Adriána Kubíka, ktorý sa venuje Alpskému Lyžovaniu v kategóriách, Obrovský Slalom, Slalom a Super-G. Preteká za Klub Alpského lyžovania JASNÁ

to čase a Adrián sa stal vicemajstrom Slovenska vo svojej kategórii Mladších žiakov. V mene Obce Ľubela mu srdečne blahozeláme k úspechu a prajeme veľa ďalších víťazstiev aj v budúcnosti.

-red-

Počas zimnej sezóny sa zúčastňoval aj pretekov v súťaži Poháru žiakov Zväzu Slovenského Lyžovania. Je to celoštátna súťaž mládeže do 16 rokov organizovaná Zväzom Slovenského lyžovania. Finále Völkl Cup 2020 muselo byť kvôli nepriaznivému počasiu a situácii COVID zrušené. Tým pádom nebola možnosť vyhodnotiť celú sezónu osobne. Stalo sa tak v tom-

S FORTUNOU BRATISLAVA REMÍZA, KÚKOL DAL HETRIK

Zrelí páni v nedeľu 30. augusta 2020 na domácom trávniku privítali mužstvo Fortuna Bratislava, s ktorým odohrali priateľský futbalový zápas. Ľubelci s bývalým tímom 5. ligy odohrali vyrovnaný zápas.

Na úvod zápasu futbalistov privítal starosta obce Erik Gemzický spolu s predsedom TJ Partizán Ľubela Marianom Matejoviem. Potom už nasledoval výkop zápasu hosťom podujatia, poslancom ŽSK a viceprimátorom Lipt. Mikuláša, Rudolfom Urbanovičom. Hlavným arbitrom zápasu bol Tomáš Bubniak. Zápas sa od prvých minút niesol vo vyrovnanom tempe a skončil

remízou 3:3, pričom všetky tri góly domácich vsietil Michal Kúkol. „Som veľmi rád, že sa nám podarilo zorganizovať tak trochu prestížny futbalový zápas, pri ktorom sa okrem športu aj utužili priateľstvá. Už teraz sa tešíme na odvetu, ktorú odohráme v Bratislave. Chcem sa tiež poďakovať členom Rady mládeže obce Ľubela a ďalším zainteresovaným za pomoc pri zorganizovaní tohto podujatia, ktoré verím, že nebolo posledné,“ povedal starosta obce a aktuálne zranený člen mužstva zrelých pánov Ľubela Erik Gemzický. Po zápase si hráči posedeli pri dobrom guláši a ešte lepšej domácej treske, ktorú na podujatie pripravil Vladimír Škvarka.

-red, foto: I. Kohút-

HRDINSTVO NAŠICH PREDKOV SI PRIPOMENULI ZÁSTUPCOVIA VŠETKÝCH GENERÁCIÍ

Tradičná pietna spomienka na počesť obetí Slovenského národného povstania sa konala priamo v deň jeho 76. výročia aj za účasti predsedov viacerých spoločenských organizácií pôsobiach v obci, riaditeľsky našej základnej školy s materskou školou a niektorých poslancov obecného zastupiteľstva.

„Ľubela patrila k najaktívnejším obciam Liptova počas SNP, preto je veľmi dobré, že v obci priamo pred obecným úradom je umiestnený pomník tým obyvateľom, ktorí v bojoch zahynuli. Zároveň by nám pamätník mal denne pripomínať význam tejto dejinnej udalosti aj pre súčasnosť“ pripomenul vo svojom príhovore Ing. Stanislav Morong, PhD., predseda Miestnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB) v Ľubeli a člen Oblastnej rady SZPB. Prítomných občanov, ktorí doslova zastupovali všetky generácie od detí až po seniorov, pozdravila v mene starostu obce Ing. Erika Gemzického, PhD. (ktorý sa

na tejto spomienke nemohol zúčastniť zo zdravotných dôvodov) poslankyňa obecného zastupiteľstva a predsedníčka miestnej kultúrno-školskej a sociálno-zdravotnej komisie PhDr. Mgr. Mariana Magerčíaková, PhD. Vo svojom príhovore poukázala na to, že *„žiadny z našich predkov, ktorí povstali do bojov na obranu pred nemeckými okupačnými jednotkami, nenasadil vlastný život preto, aby sa stal hrdinom dejín, ale išli preto, lebo to tak cítili, riadili sa srdcom a zdravým sedliackym rozumom, aby chránili svoju vlasť, jej hodnoty, obyvateľov a svojich blízkych. My ich však považujeme za hrdinov a aj preto sme si prišli uctiť ich pamiatku“*. Slávnostný charakter celej akcie umocnili aj slovenské piesne v interpretácii miestneho spevokolu a báseň v recitácii Barborky Kubíkovej. Prítomní sa po oficiálnej časti podujatia presunuli do Kaviarne Júlia na malé občerstvenie, počas ktorého Stanislav Morong a Božena Šimková prezentovali informácie o podujatiach MO SZPB v nasledujúcom období.

-mm- foto: Mgr. I. Kališová-

NÁŠ LIPTOV – ZAUJÍMAVÝ A KRÁSNY LIPTOVSKÁ ANNA A OKOLIE

Dnes Vás zavedieme na miesta niektorým občanom Ľubele dôverne známe, pretože z danej či okolitých obcí pochádzajú, niektorí Liptovskú Annu navštívili, ale sú určite aj takí, ktorí zatiaľ nemali dôvod tento nádherný, no donedávna zabudnutý kút Liptova vidieť a odniesť si odtiaľ trvalé a obohacujúce zážitky.

Obec Liptovskú Annu delí od Ľubele vzdušnou čiarou ani nie desať kilometrov a po pozemných komunikáciách je to aj pri voľbe najvhodnejšej trasy takmer dvojnásobok. Napriek tomu, že pri pohľade na sever každý obyvateľ Ľubele môže denne identifikovať chotár obce Liptovská Anna podľa výrazného skalného útvaru dominujúceho tejto dedine s názvom Čerenová, podľa geografických údajov tento prírodný útvar tiež poznáme pod celým názvom Čerenová skala.

Samotná obec patrí v súčasnosti k jedným z najmenších v rámci Liptova s počtom len 85 obyvateľov, no v minulosti to nebolo vždy tak.

Aj keď obec vznikla v roku 1352 v danej dobe v rámci regiónu určite nepatrila k najmenším. Vďaka tomu, že podliehala vtedajším majiteľom Liptovského hradu niesla svojou polohou príznačný názov Podhradie, ktoré bolo jej zlúčením so súčasnou samo-

statnou obcou Bukovina. Z 13. storočia pochádza aj najvýznamnejšia a objektívne len jedna z dvoch kultúrnych pamiatok obce, a to zručanina Kostola svätej Anny. Jedná sa o jednodôvovú gotickú stavbu s predstavanou vežou a pravouhlým ukončením presbytéria z obdobia pravdepodobne zhodného so vznikom samotnej obce. Ranogotická stavba prešla úpravou v štýle gotiky na prelome 15. a 16. storočia. V roku 1805 bol kostol zničený požiarom a nebol obnovený.

Zo stredovekých architektonických detailov sa za-

chovali dva portály do lode. V rokoch 1971 – 1973 sa tu konal oficiálny archeologický výskum a v roku 2011 boli zrúcaniny kostola obnovované, pričom dobrovoľnícke práce v rámci výskumu a údržby zvyškov stavby sú sezónne vykonávané aj v súčasnosti.

Okrem tejto pamiatky do obce pozývame nielen milovníkov histórie, ale aj časovo nenáročnej turistiky. Výlet na Čerenovú skalú patrí práve do kategórie výletov do blízkeho okolia, čo sa však nedá povedať o samotnom výstupe, ktorý vzhľadom k terénu neodporúčame absolvovať bez turistických topánok, minimálne v inej športovej obuvi, ale odporúčanou podrážkou typu wibram. Značkováný chodník po lúkach nad obcou nekladie zvýšené požiadavky na výstroj ani orientáciu, iné je to však po vstupe do zmiešaného lesa priamo pod cieľom nášho výstupu. Výletníka čaká dilema nielen vo výbere správneho chodníka, keď má na výber medzi oficiálnym, aj keď nie vždy na prvý pohľad hneď identifikovateľným značkoványm, a tým neoficiálnym, divokým chodníkom. Ktorýkoľvek z nich aj tak niekoľko sto metrov nad zväznicou, kde ste riešili, kadiaľ ďalej pokračovať, končí ich spojením a pokračovaním serpentínami, kde takmer v závere cesty oceníte, že ste sa rozhodli pre turistickú obuv. Pod samotným skalným zrázom prechádzate niekoľkými serpentínami s minimál-

ným pôdnym krytom a eróziou rozrušeným skalným podložím, ktoré hlavne pri vlhkejšom počasí dokáže zabezpečiť adrenalínový zážitok pre tých, ktorí volili sálovú športovú obuv, či našimi západnými susedmi na túry obľúbené sandálky.

Keď po niečo menej ako hodine prekonáte aj túto prekážku aj pre netrénovaných s vynaložením len telom bez problémov akceptovateľnom úsilí, stojíte na vrcholovej plošine Čerenovej. Odmenou za výstup Vám je výhľad južným smerom na hrebeň Nízkyh Tatier a vďaka skalnému zrazu pod Vami s takmer leteckým pohľadom na obce a mestá stredného a dolného Liptova.

Miesto možno vzhľadom k atraktivnosti výhľadov

porovnať s tak vyhlásenými vyhliadkovými bodmi Liptova ako Veľký Choč, Baranec, Babky či Poludnica, akurát s vynaložením zlomku úsilia, ktoré musíte vynaložiť pri dosiahnutí uvedených turistických cieľov. Určitým hendikepom je obmedzenie výhľadu na sever, ktorému bráni pokračovanie terénu na hrebeň, ale všetko to dostatočne nahradí vedomie, že cestu tam aj späť stihnete za ideálnych podmienok pri dennom svetle aj s nástupom na výlet po ukončení pracovnej doby.

Ak sme Vás o atraktivnosti obce Liptovská Anna a jej okolia presvedčili, ste v nej pri rešpektovaní zásad ochrany prírody, kultúrnych pamiatok a rešpektovania práv miestnych občanov kedykoľvek vítaní.

-sm-

V KULTÚRNOM DOME NAINŠTALOVALI AUTOMATICKÝ EXTERNÝ DEFIBRILÁTOR.

Automatický externý defibrilátor je prístroj, ktorý pomáha pri poskytovaní prvej pomoci tým, že pomocou elektrického výboja je schopný obnoviť správny srdcový rytmus. Myslíme na zdravie a záchranu života našich občanov, návštevníkov kultúrnych a spoločenských podujatí, ale aj klientov obecného úradu. Preto sme sa rozhodli v kultúrnom dome nainštalovať toto zariadenie. V utorok 27. 10. 2020 názornú ukážku použitia defibrilátora predviedol záchranár Miroslav Neset za účasti starostu obce E. Gemzického, jeho zástupcu P. Slavkovského, ale aj poslancov obecného zastupiteľstva, ktorí sa venujú témam zdravotníctva, prorektorky Katolíckej univerzity v Ružomberku M. Magerčiakovej a prednostu Ústavu anatomickej patológie ÚVN Ružomberok, lekára A. Kališa. Defibrilátor má jednoduché používanie, človeka naviguje krok po kroku, sám analyzuje pacientov stav a v prípade potreby použije elektrický výboj. Veríme však, že ho nebude treba často použiť.

10. OKTÓBRA BOLO PREVIERKOVÉ CVIČENIE DOBROVOĽNÝCH HASIČOV

Vo Vlachoch prebehlo cvičenie dobrovoľných hasičských zborov. Cieľom bolo preveriť akcieschopnosť DHZO Vlachy (Krmes – Vlachy, Vlašky), DHZO Partizánska Ľupča, DHZO Ľubela, DHZO Gôtovany, DHZO Dúbrava, DHZO Galovany, DHZO Svätý Kríž pri povodniach a záplavách, ako aj prevádzkyschopnosť hasičskej techniky a vecných prostriedkov zaradených do pohotovosti.

SCHVÁLILI NÁM BEZMÁLA 40.000 EUR NA ULIČKU

Na revitalizáciu uličky spájajúcu dolnú časť obce s hornou časťou (nad ihriskom) nám bol na PPA schválený nenávratný finančný príspevok v rámci projektu cez Miestnu akčnú skupinu Stredný Lip-tov. Jedná sa o vybudovanie spevnenej plochy v polovičnom profile ako schodisko a v druhej polovici ako súvislý chodník (rampa).

PRÍVALOVÝ DÁŽĎ DAL PORIADNE ZABRAŤ

Aj u nás v Ľubeli koncom júna. Ešteže máme hasičskú techniku a šikovných, ochotných dobrovoľných hasičov, ktorí od večera po celú noc doslova ratovali našich občanov. Peter Slavkovský, Roman Jurščák, Jakub Húlek, Šimon Kandra, Tomáš Čillík, Martin Cebecaver, Marián Bubniak patrí vám veľké ĎAKUJEME!

ZAČALI SME S TVORBOU PARKU ODDYCHU

V parku za zdravotným strediskom sme začali s prácami na vybudovanie parku oddychu. Zatiaľ sme vybudovali časť detského ihriska, na ktoré nám v roku 2019 vláda schválila 8.000 Eur. Pokračovať chceme v ďalších rokoch ošetrovaním drevín, realizovaním chodníkov, lavičiek, drevených sôch, ale aj osadením workoutových prvkov na cvičenie.

NA VÁHE PRIBUDOL CYKLOMOBILIÁR

Cyklomobiliár (lavičky, stolík a informačná mapa) bol osadený na vstupnej križovatke do obce, ktorá je aj monitorovaná kamerovým systémom. Keďže cez našu obec vedie cyklotrasa, veríme, že cyklomobiliár bude osočný. Ďakujeme Klastu Liptov za jeho inštaláciu.

ZABLAHOŽELALI SME JUBILANTOM A SYMBOLICKY UVÍTALI DETI DO ŽIVOTA

Jubilantom, našim občanom, ktorí sa tento rok dožili významných životných jubileí sme aspoň symbolicky rozniesli vinš a darček, keďže nám situácia s koronavírusom nedovolila sa spoločne stretnúť. Taktiež v týchto dňoch symbolicky gratulujeme rodičom k ich malým ratolestiam, ktoré sa narodili v roku 2019 a 2020, a postupne rodičov pozývame na obecný úrad po darček, ktorý podporila aj Lekáreň Ľubľa. A hoci nie slávnostne, ale podpis do Pamätnej knihy obce Ľubľa bude navždy svedkom tejto životnej udalosti.

Intravilán, ale aj bezprostredné okolie našej obce, rovnako ako iných slovenských dedín a miest zaznamenali v predchádzajúcich rokoch viaceré pozitívne zmeny. Tí slovenskí občania, ktorým okrem hodnôt, ktoré tvoria ich majetok podľa zápisu v katastri nehnuteľností, záleží aj na tom, čo a v akom stave sa nachádza za hranicou ich pozemku, tieto zmeny registrujú a vďaka nim je tu dôvod pre relatívnu spokojnosť s daným vývojom. V Ľubeli sa tak ako v stovkách iných obcí podarilo presadiť zásady separácie odpadu, znížil sa počet neorganizovaných tzv. divokých skládok, či už tuhého komunálneho odpadu, vrátane okolie ciest špatiacich skládok stavebného odpadu.

Ak ale hovoríme o relatívnej spokojnosti, tak je to primárne z dôvodu, že všetky tieto opatrenia na vizuálne zlepšenie prostredia, v ktorom žijeme, s nie vždy si plne uvedomovanými sekundárnymi dopadmi na naše fyzické a psychické zdravie, sú výsledkom direktívneho riadenia na úrovni štátu a samospráv. Nebyť vydaných všeobecne platných legislatívnych noriem a záväzných nariadení, ktoré si aj pod hrozbou finančných a poriadkových reštrikcií vyžadujú ich rešpektovanie, bol by dôvod na spokojnosť podstatne menší.

K tomuto nie práve optimistickému konštatovaniu nás oprávňuje skutočnosť, že vnútorne sa s týmito legislatívnymi normami stotožnila len nepatrná časť obyvateľov. Vnútrotným stotožnením rozumieme, že odpad separujeme, ukladáme na miesto určenia, obsah septikov nechávame pravidelne čerpať do cisternových vozidiel a likvidovať v čistiarni odpadových vôd na základe toho, že to pokladáme za správne a dobré pre nás všetkých a nie preto, že za ich nedorozhľad hrozí penalizácia. Zmenilo sa v tomto zmysle niečo zásadné v našom myslení?! Chceme skutočne s čistým svedomím povedať, že sme hrdí na Slovensko a na stav chotárov jeho miest a obcí, tak ako na krajinu za svojím plotom môžu byť oprávnené hrdí Švajčiari, Nemci, Rakúšania, ale povedzme vzhľadom k spoločnej minulosti nám tak blízki Česi. Čo bráni tomu, aby sme sa pri debate na túto tému nemuseli pozeráť do zeme a alibisticky tvrdiť, že môj prístup k prírode a širšiemu okoliu obce je príkladný a nemusel alibisticky tvrdiť, že za to môžu tí ostatní.

Napriek tomu, že reálne sme tí, ktorí bez upozornení rešpektujú pravidlá a vďaka nám by Slovensko mohlo patriť k štátom patriacim aj v tomto zmysle k výkladnej skrini Európy, aj tak patríme k tým ostatným. Zahraničný návštevník či Slovak vracajúci sa z dlhodobého pobytu mimo Slovenska totiž nehod-

notí našu občiansku vyspelosť individuálne. Čistota a poriadok slovenského vidieka a stav prírody je pre neho logicky obrazom kultúry a hodnôt národa ako celku. Paušalizuje rovnako ako my, keď hovoríme o príkladnej starostlivosti o životné prostredie napr. v škandinávskych krajinách.

K tým ostatným, zodpovedným za nie práve lichotivý vizuál extravilánov našich miest a obcí, bude patriť do času, kým sa nám nepodarí presvedčiť tínedžerov o tom, že ulica či cestná komunikácia sú pokračovaním našej obývačky. Malo by byť úplne prirodzené a výsledkom vlastného presvedčenia, že to, čo si nedovolí doma, si nedovolí ani na verejnosti. Výchovou a vzdelávaním od útleho detstva sa musíme stať rovnako ekologicky gramotní, ako občania krajín, ktoré tak radi navštevujeme aj preto, lebo vidíme, že spoločné životné prostredie a priestory môžu vypadáť aj inak.

Prejavy environmentálnej negramotnosti už nemôžeme a nesmieme ani vo veku –násť ročných vnímať ako odvahu pohrdať spoločenskými normami a pravidlami, ale tak ako to reálne je, to znamená ako individuálnu nezrelosť, nevzdelanosť, pre čo možno použiť podstatne lapidárnejšie, no výstižnejšie pomenovania ako skôr uvedené výrazy.

Žiaľ, demonštráciou toho, že v tomto smere tlačíme pred sebou veľký dlh environmentálneho vzdelávania a výchovy, nie je len správanie niektorých skupín mládeže. To, čo vidíme denne v našom bezprostrednom okolí napr. na ceste č.18 a v priekopách lemujúcich túto komunikáciu, je vizitkou obyvateľov regiónu bez rozdielu veku. To nie sú len z okna áut vyhodené plechovky energetických nápojov, ktoré majú svetu demonštrovať, že si v oneskorenom pubertálnom veku dovoľím ignorovať stanovené spoločenské pravidlá.

To sú celé plastové vrecia s odpadom z domácnosti alebo množstvo stavebného odpadu, čo nemožno pripísať na vrub excesom adolescentov. Rovnako viniť návštevníkov regiónu z daného stavu možno len za stav odstavných plôch popri cestách, na čom môžu mať svoj podiel aj vodiči kamiónov zo zahraničia. Je pochopiteľné, že len mizivé percento nenašincov by meralo cestu na Liptov, aby sa zbavilo obsahu odpadkového koša z vlastného bytu či domu.

Aj v kontexte blížiacich sa vianočných sviatkov a záveru kalendárneho roka pokúsme sa spoločne obohatiť spektrum prijímaných predsavzatí o želanie meniť vzhľad našej obce a jej okolia tak, aby sme mohli každú návštevu hrdo previesť nielen dvorom, ale aj

obcou a jej záhumienkami. Aby sme na záver mohli počuť to, čo podvedome očakávame pri odchode

hostí: Kiež by to takto vyzeralo aj u nás...!

-sm-

ŽENY V „ČIERNOM“

Futbal nie sú len hráči, tréneri a funkcionári, ale aj rozhodcovia. A v našom klube vyrástli dve nádejné rozhodkyne. Barborka Turčiaková a Peťa Hycláková začali súťažne s futbalom ako 9 – 10-ročné. Prešli obe kategórie žiakov a patrili k stabilným pilierom družstiev. Svojimi výkonmi a prístupom zatienili aj mnohých chlapcov. Barborka ako technicky veľmi nadaný záložník a Peťa ako nekompromisný stopér, ktorej to išlo aj v bránke a zaslúžila si aj kapitánsku pásku. Obe dievčatá stále hrajú v klube Tatran Liptovský Mikuláš a majú udelenú výnimku a môžu hrať za žiakov u nás. Rozhodcovské skúšky si spravili cez leto a prvý raz si to skúsili v prípravnom zápase dorastu a starých pánov. Celkom sa im darilo, nebáli sa ani ráznych verdiktov (aj pán starosta obišiel so žltou kartou). Keďže v nedeľu hrajú zápas, tak ich delegujú najmä cez týždeň do mládežníckych súťaží, resp. po okolí ako

a sistentky hlavného rozhodcu, najčastejšie do Vlách, Gôtovian, Sv. Kríža, ale aj ďalej po okrese. Ľudia ich už poznajú a aj chvália. Právom sme na ne všetci z TJ hrdí a želáme im veľa úspechov v ďalšej rozhodcovskej kariére!

*Peter Droppa
tajomník TJ
Partizán Ľubela*

NAŠE ZDRAVIE

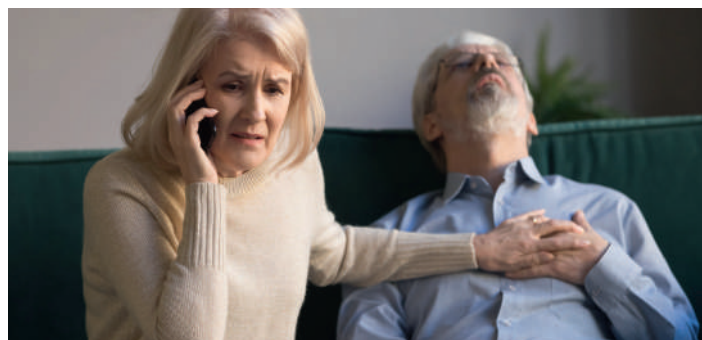
Prvá pomoc pri srdcovom infarkte

Srdcový infarkt alebo infarkt srdcového svalu je život ohrozujúce ochorenie, pri ktorom v dôsledku aterosklerózy koronárnych ciev (ciev vyživujúcich srdcový sval) začne na jednom mieste vznikať krvná zrazenina, čo spôsobí zúženie až upchatie ciev. Zníži až zastaví sa prítok krvi do určitej ohraničenej časti srdca a začne odumieranie svalových vlákien. Po niekoľkých hodinách sú zmeny nezvratné. Oddiaľovanie pomoci a privolania záchrannej zdravotnej služby má za následok väčšie ložisko odumretého srdcového svalstva, ťažšie trvalé následky a zvýšené riziko ná-

Postihnutý s infarktom myokardu aj neverbálne naznačuje bolesť na hrudníku (zdroj: www.cas.sk)

hlej smrti. Srdcový infarkt je náhle a nepredvídateľné ochorenie, ktoré vzniká z plného zdravia. Nie je to však

Pri bolesti na hrudníku dlhšej ako 10 minút je nutné volať na tiesňovú linku (zdroj: www.slovenskypacient.sk)

iba náhly stav týkajúci sa ľudí vo vyššom veku, ale postihuje čoraz mladšie vekové skupiny, a to najmä s rizikovými faktormi (nadváha až obezita, poruchy metabolizmu tukov, cukrovka, vysoký krvný tlak, fajčenie, nedostatok pohybu, nesprávne stravovanie, stres).

Príznaky:

Na základe prvých dvoch príznakov je možné vysloviť podozrenie na srdcový infarkt:

- prvým z príznakov je bolesť, tlak, pálenie alebo

zvieranie v strede hrudníka za hrudnou kosťou,

- druhým príznakom je trvanie bolesti dlhšie ako 10 minút bez prerušenia,

- ďalšie príznaky môžu, ale nemusia byť pri bolesti prítomné: sťažené dýchanie, vyžarovanie bolesti do krku, hornej končatiny, chrbta, brucha, pocit na vracanie, tlak na stolicu, bledosť, potenie, pocit na odpadnutie, prípadne iné príznaky, ktoré nie sú vždy prítomné.

Prvá pomoc:

- s prvou pomocou začneme hneď, ako zistíme nepríjemné pocity za hrudnou kosťou v trvaní viac ako 10 – 15 minút!

- postihnutého pohodlne posadíme so spustenými nohami a s podporou chrbta (oprieť); postihnutého nenecháme ležať, lebo táto poloha predstavuje väčšiu záťaž pre srdce,

- voláme na tiesňovú linku 112 alebo 155,

- otvoríme okno a vyvetráme, postihnutému uvoľníme odev okolo krku, hrudníka a pásu,

- ak postihnutý užíva lieky na srdce, podáme mu ich podľa predpisu lekára,

- v prípade, že postihnutý nie je alergický na Anopyrin, Acylpyrin, Stadapyrin alebo Aspirin (účinnou zložkou je kyselina acetylosalicylová), môžeme mu podať 200 mg tohto lieku (väčšinou je to polovica tabletky) – liek je potrebné najprv rozhrýzť na prach a potom zapíť vodou,

- s postihnutým udržiavame kontakt, upokojujeme

ho, kontrolujeme vedomie a dýchanie až do príchodu záchrannej zdravotnej služby,

- celý čas musíme byť pripravení na resuscitáciu

Vhodná poloha pri infarkte myokardu
(zdroj: www.sk.play-azlab.com)

(oživovanie stláčaním hrudníka a záchranným dýchaním) pri náhlom zastavení krvného obehu.

Zdroje:

DOBIÁŠ, V.: 5P Prvá pomoc pre pokročilých poskytovateľov. Bratislava: Dixit, 2017, 302 s. ISBN 978-80-89662-24-1.

Köpl, J.: Všeobecné zásady prvej pomoci a fyziologické poznámky. Bratislava: Slovenský Červený kríž, 2004.

-mm-

FUTBAL 2020 V NAŠEJ OBCI

Futbal v roku 2020 moc toho neukázal nielen v našej obci, ale ani na Slovensku kvôli pandémie Covidu. Naše „Áčko“ začalo zimnú prípravu už v polovici januára, no pre Coronu bola 15. 3. 2020 príprava zastavená. Za ten čas sme stihli odohrať niekoľko prípravných zápasov a popri nich sme sa zúčastnili aj Zimného pohára Liptovského futbalového zväzu.

V ňom sme sa opäť po roku dostali až do finále. Finále tohto pohára sa odohralo až v lete, nakoľko jarná časť súťaží sa neodohrala. Zvítazila nad nami Černová a nám „prischlo“ znovu

2. miesto. Letná príprava na novú sezónu začala v júni, kde sme vystriedali viacerých hráčov. Žiaľ po dlhej jarnej odmlke, tak ako v prípade mládeže, tak aj nám sa pár chlapcov rozhodlo ukončiť svoju aktívnu futbalovú kariéru. Niektorí vycestovali za prácou do zahraničia alebo do inej časti republiky a iným zase znemožnilo pokračovať v aktívnej činnosti zranenie.

Tak sme jesennú časť odohrali doslova „na hrane“ a veľakrát sme museli siahnuť do dorasteneckého kádra a odtiaľ privolať nádejných chlapcov Michala Hazuchu a Samuela Tholta, aby sme vôbec odohrali majstrák. Situácia v kluboch v tejto súťaži, ktorú hráme, je vážna, veľa klubov bojuje s množstvom hráčov, iné majú existenčné problémy. Jesennú časť sme zvládli tak ako sme zvládli. Cieľ pred začiatkom súťaže bol určite iný... Mali sme úzky káder, no veľmi kvalitný. Vo veľa zápasoch, najmä veľa remízových, nám chýbal nejaký jeden gólik, tzv. krôčik k víťazstvu. Aj taký vie byť futbal. Dobrá partia a skúsený káder zanechával na všetkých ihriskách v okolí veľmi dobrý dojem, čo potvrdil aj posledný derby zápas s Dúbravou, ktorú sme suverénne deklasovali 5:1 na ihrisku vo Sv. Kríži za prísnych podmienok bez divákov. Týmto zápasom sa uzavrela jesenná časť tohto roku pre rozšírený Covid, a nedohrali sa ešte dve kolá.

Okrem prípravných a súťažných zápasov sme stihli ešte v lete dokončiť bariéru okolo ihriska, ktorú sme aj kompletne ošetrili a natreli vrchnou modrou farbou. Konečne sa nám po rokoch podarilo zbúrať staré striedačky, vykopať a zabetónovať základy a osadiť a namontovať nové krásne modré striedačky. V objektke areálu ihriska sme brigádnicky zlikvidovali starodávnu plechovú WC budovu a vybudovali sme si aj odpadovú jamu na pokosenú trávnu z ihriska, s ktorou bol dlhoročný problém. Náš futbalový areál za po-

sledné roky veľmi rozkvitol.

Aj napriek tomu, že situácia vo futbale na dedinách je veľmi zlá, verím, že v našom peknom areáli bude mať do budúcnosti kto hrať a bude tam čo najviac majstrovských zápasov. Stav na Slovensku je momentálne vážny a dúfame, že sa cez zimu upokojí a vrhneme sa do jarnej časti sezóny. Prajem preto všetkým pevné ZDRAVIE!

Marian Matejovie predseda TJ Partizán Ľubelňa

DORASTENCI VO FUTBALOVEJ SEZÓNE 2020

S dorastencami U19 sme začali trénovať hneď, ako to situácia dovolila, po zime a potom celé leto. Do družstva prišli aj mladí hráči z kategórie U15, celkovo bol v tejto kategórii veľký záujem o tréningy. Bohužiaľ, odišiel nám brankár do Tatranu Liptovský Mikuláš a to bola citeľná strata. Potvrdilo sa, že dobrý brankár nie je len 11. hráč, ale prakticky polovica úspechu. Skúšali sme viacero variant, ale pri dorastencoch neurobíte brankára za dva tréningy. No aj tak som vďačný chlapcom, ktorí sa vôbec odhodlali postaviť do bránky. Neskôr prišli aj zranenia a iné „povinnosti“ hráčov a na zápasy sme nastupovali na doraz, výsledky tiež neboli lichotivé. Posledný zápas sme odohrali len desiaty, ale tam sa to zlomilo. Síce sme prehrali o jeden gól, ale v druhom polčase sme stiahli trojgólové manko a súper bol bezmocný. Bohužiaľ, už sa nepodarilo otočiť výsledok. Viac ma však potešil prístup a bojovnosť na ihrisku.

Jesenná časť sezóny sa predčasne ukončila, ale verím, že nejaké body na jar získame. Žiacky futbal sa zredukoval len na jednu spoločnú kategóriu U15.

Trénovať sme začali v júni ešte počas školského roka, aby sme podchytili čo najviac detí, no vedeli sme, že ich bude málo. Mladší ku Kormanovcom neprišli a zo starších žiakov vekovo skončilo sedem hráčov. Do dorastu prišli len traja a ostatní si našli iné záľuby. Nedokázali by sme vytvoriť dve samostatné kategórie ani na malý futbal, takže žiaci fungujú len v jednej kategórii U15. Síce to nie je ideálne riešenie, vekový rozdiel medzi hráčmi predstavuje aj päť rokov, ale aspoň hrajú všetci, ktorí chcú hrať a hlavne na veľkom ihrisku. Z Dúbravy nám prišli nejakí chlapci a požiadali sme aj o výnimku pre dievčatá, aby mohli hrať, aj keď sú o kategóriu staršie. Počas sezóny prišli aj ďalší „hráčikovia“, zväčša spolužiaci a známi, ktorí sa dali dokopy, keď začala škola. Záujem o futbal majú stále a aj chuť trénovať.

Zimnú prípravu by sme chceli začať hneď, ako to situácia dovolí, či už v telocvični ZŠ alebo na umelom ihrisku. Dôležité je, aby všetci hráči, ale aj členovia TJ boli zdraví.

Peter Droppa tréner mládeže TJ Partizán Ľubelňa

TJ PARTIZÁN ĽUBEĽA SI PRIPOMÍNA 75. VÝROČIE SVOJHO VZNIKU

Z prvého zápisu z kroniky čítame: „Píše sa rok 1945 – slávny pre našu podtatranskú obec Ľubelňa a to tým, že vznikla DŠO – Sokol hneď po oslobodení našej vlasti.“ A teraz spolu nazrime do jej histórie: Pri zrode Dedinskej športovej organizácie Sokol stáli: Miloš Hrnčiar, Vincent Jaško, Vincent Vdovec a Ján Toma. K prvoradým úlohám zakladateľov patrilo zabezpečiť:

- výber ihriska: nakoľko Boniak nevyhovoval, roz-

hodli sa pre pozemok pána Taichnera (terajšie ihrisko), kde bez súhlasu majiteľa ohradili priestor a postavili bránky. Roztržku medzi majiteľom o organizátormi sa podarilo zažehnať, a tak ihrisko mohlo plniť svoju funkciu;

- výber hráčov: chlapi z dediny odchádzali za prácou mimo obec, najviac ich pracovalo v Kľačanoch – ako tuneloví míneri. Medzi prvých hráčov patrili: Se-

verín Gejdoš, Rudolf Gejdoš, Anton Škvarček, Sever Bubniak, Vincent Jaško, Miloš Hrnčiar, Peter Juriga, Vincent Vdovec, Vincent Kandra, Laco Vrbenský, Cyril Kubík, Vinco Kubík, Sever Martinka, Ján Jaško, Miloš Magerčiak, Štefan Bubniak, Ján Toma, Štefan Janči, Rudolf Jaško, Severín Janči;

- prvú futbalovú loptu: do obce ju priniesol v roku 1946 z Kralovian Anton Humený a túto od neho odkúpili Miloš Hrnčiar a Vincent Jaško;

- prvý výbor: pracoval v zložení Vincent Jaško – predseda, Miloš Hrnčiar – tajomník, Rudo Jaško – pokladník;

- prvé priateľské zápasy: boli odohrané so susednými obcami Krmeš, Nemecká Ľupča, Dúbrava. Zaujímavý zápas odohrali s Krmešom, ktorý Ľubelci prehrali, ale víťazný gól dal V. Madliak bosou nohou, nakoľko si nemal v tom čase čo obuť;

- prvé dresy: boli biele s červeným límečkom (golierikom) a kúpili ich v Kralovanoch (body dal V. Jaško – obuvník, peniaze M. Hrnčiar a R. Jaško);

- prvé kopačky: o tie sa postarali Ľubelští šustri;
- prvá účasť v súťaži: bolo to v roku 1948, kedy bola Dedinská športová organizácia Sokol zaradená do okresnej jedenástky – súťaže IV. triedy;
- prvý tréner: stal sa ním Miloš Hrbatý.

Roky 1949 – 1960

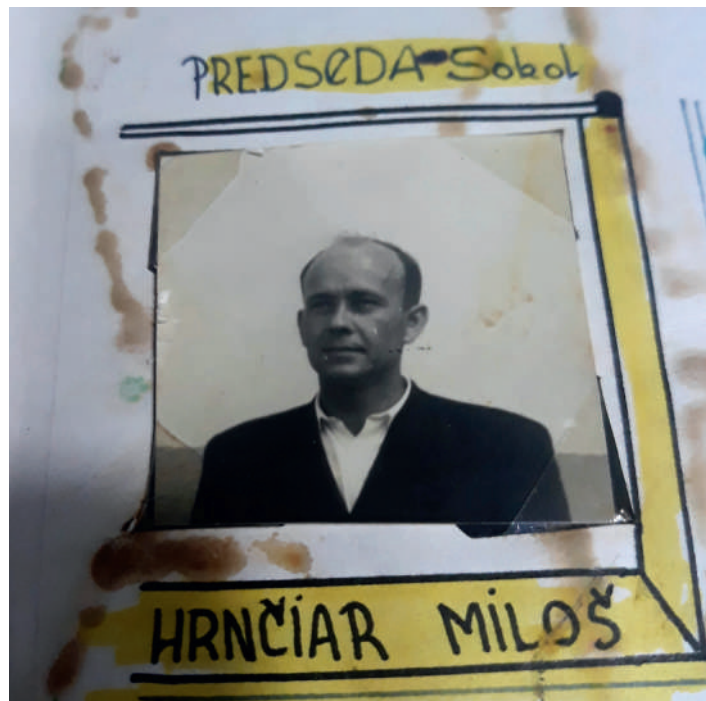

V tomto období bola urobená registrácia, hrali sa futbalové zápasy v obci so striedavými úspechmi. Nedostatok finančných prostriedkov viedol k tomu, že Ľubelští hráči nenastúpili na mnohé zápasy, a tak družstvo bolo na jeseň r. 1957 vylúčené z okresnej súťaže. Nahradili ich dorastenci, ktorí na zápasy chodievali často i na bicykloch. Vo svojej kategórii získali I. miesto, o čo sa pričínili: Otto Kubík, Vlado Rojček, Matúš Durný, Juraj Oško, Ambroz Vyšňan, Anton Macík, Jaroš Macík, Miloš Švec, Jaroš Hrnčiar, Dušan Hozucha, Viliam Švec, Vlado Turčiak, Siman Turčiak, Ivan Kohút, Anton Budvesel, Vlado Durný, Jaroslav Oško. V roku 1957 sa Ľubelští futbalisti zúčastnili po prvýkrát banického turnaja, skončili na druhom mieste a ako cenu získali modré dresy.

V roku 1958 bola založená Telovýchovná jednota

(TJ) Sokol Ľubela a začal pracovať nový výbor v zložení: Anton Jančí – predseda, Peter Švec – tajomník, Miloš Hrbatý – pokladník, Ľudevít Berník – hospodár, členovia – Vincent Bubniak, Vlado Rojček a Anton Vdovec. Výbor rozhodol, že futbal sa v obci bude hrať opäť súťažne, požiadali OV ČSTV, aby mohli vstúpiť do súťaže. Okresný výbor im umožnil hrať jarnú časť súťaže mimo konkurencie (nesúťažne). Mužstvo odohralo 10 zápasov – päť doma (Dechtare, Uhorská Ves, Závažná Poruba, Ľanovo, Kvačany) a päť mimo obce (Jakubovany, Okoličné, Liptovský Ján, Beňadiková, Liptovský Kríž). Z celkového počtu zápasov Ľubelci 6 vyhrali, 2 remizovali (Dechtare, L. Ján) a 2 prehrali (Ľanovo a Z. Poruba). Súťažne sa začal hrať futbal opäť v sezóne jeseň – jar 1958/1959. Začiatok súťaže nebol pre mužstvo úspešný a aký bol dôvod? Citujem z kroniky TJ: „Mnohí chlapi sa oženili a ženy chladnokrvné nechceli pustiť svojich oddaných hrať futbal“. V tomto období hral v okresnom prebore aj Ľubel'ský dorast, a to spolu s Palúdzkou, Liptovským Trnovcom a Sokolčami. Mnohé futbalové zápasy dospelých boli často i dramatické a končili sa bitkou. V kronike sa uvádzajú najmä zápasy s Beňadikovou – r. 1957 Ervín Jančí neúmyselne kopol ich brankára, r. 1958 na jar

hrali beňadikovskí hráči tak surovo, že Ľubelcom zranili 4 hráčov, pretože Ľubelci vyhrávali 5:2, r. 1959 sa pre bitku zápas nedohral – Ľubelci opäť vyhrávali, ale nakoniec prehrali kontumačne 3:0.

Za toto obdobie sa vo výbore vystriedalo viacero ľudí, spravidla každoročne sa tvoril nový výbor. Od

roku 1959 sa pravidelne v letnom období organizoval v obci Futbalový turnaj na počesť SNP. Niekoľko rokov sa putovnou víťaznou trofejou stal zlatý jeleň.

Roky 1961 – 1970

V roku 1961 nastupuje nový výbor v zložení: Ján Švec – predseda, Mikuláš Hrnčiar – podpredseda, Ján Vyšňan – tajomník, Adam Šimo – pokladník, Ervín Jančí – organizačný vedúci, Miloš Hrbatý – tréner, Mikuláš Bubniak – hospodár, Sever Oško, Dušan Hazucha, Juraj Janičina, Macík – členovia výboru. V tomto čase mala TJ aj prvých kvalifikovaných futbalových rozhodcov, a to Miloša Hrbatého, Ondreja Migasa a Jána Bubniaka. Neskôr sa k nim pridali Pavel Tomčík. Mužstvo hralo IV. triedu, ktorú vyhralo, a postúpilo do III. triedy. Počas sezóny odohralo 20 zápasov, z nich vyhralo 15, 3x remizovalo a iba 2x prehralo, skóre 61:13. Rozhodujúci zápas o postup sa odohral 22. 7. 1962 na štadióne v Ružomberku medzi Ľubelou a Lipt. Krížom, ktorý Ľubelci vyhrali 3:2 – góly dali J. Oško, V. Rojček V. Švec. V roku 1962 došlo k oploteniu ihriska. V sezóne 1962/63 sa zápas v júni 1963 medzi Ľubelou a Lipt. Jamníkom za stavu 2:3 nedohral, rozhorčení fanúšikovia inzultovali rozhodcu. Futbalová disciplinárna sekcia uzatvorila družstvu ihrisko na 3 mesiace a preradila ho do nižšej súťaže. Po dlhých rozhovoroch na OV ČSTV (nakoľko hrozil rozpad mužstva) povolili mužstvu vstup do súťaže v roku 1963/64. V r. 1964/65 sa mužstvu sezóna vydarila. V jesennej časti odohrali 7 víťazných zápasov a s plným počtom bodov prezimovali na čele tabuľky. V dobrých výkonoch pokračovali aj v jarných kolách a opäť postúpili do III. triedy. Fanúšikov futbalu potešili i výkony dorastencov, ktorí sa prebojovali do II. triedy okresnej súťaže.

Dorastenecké mužstvo hrávalo v tomto období v okresnej súťaži III. triedu, v sezóne 1964/1965 postúpili do II. triedy, kde dosahovali uspokojivé výsledky. K zaujímavej udalosti došlo na výročnej členskej schôdzi v r. 1967, kedy sa takmer celý výbor vzdal funkcie, nakoľko nezniesol neustálu kritiku nielen zo strany hráčov, ale aj zo strany fanúšikov.

(koniec prvej časti) Z podkladov Kroniky TJ Partizán Ľubela a so súhlasom predsedu TJ pána M. Matejovie spracovala kronikárka obce Mgr. Mária Kubíková

ZO JDS ĽUBEĽA – SMUTNÉ ČASY SENIOROV

Tento rok je ovplyvnený pandémiou koronavírusom. Činnosť našej organizácie je paralyzovaná, prestali sme sa stretávať, zrušili sme hodnotiacu výročnú schôdzu.

Október, ktorý je sviatkom nás seniorov a veľkým sviatkom našich jubilujúcich členov, túto slávnosť pre pandémiu sme tiež zrušili. Všetkým 11-tim jubilujúcim členom prajem pevné zdravie, teším sa na stretnutie s Vami čo najskôr.

Zrušili sme aj plánované podujatia, zber ríbezlí sme ale stihli, spomíname aj na pekné posedenie pri gulášoch, na ktoré nás pozvali záhradkári.

Gratulujem za celú organizáciu JDS našej členke Drahuške Gemzickej, ktorá získala 1. miesto v prednese poézie v súťaži Rúfusov Mikuláš v Liptovskom Mikuláši.

Spomíname a nezabudneme na členov, výborných

a srdečných kamarátov, ktorí odišli príliš skoro do večnosti. Vyslovujem rodinám úprimnú sústrasť. „Slávko Mičan, Jarko Štech – odpočívajte v pokoji“.

Milé členky a členovia, čas tak rýchlo plyní a za chvíľu sú tu Vianoce, dovoľte mi popriať, aby spolu s Vianocami zavítala do Vašich príbytkov láska spolu s priateľstvom, úcta s pochopením, pohoda s radosťou, elán so zdravím, aby krása štedrého večera prelomila bariéry chladu a nevšímavosti, aby ste mali pocit, že pri Vás bije srdce blízkeho človeka.

Prajem Vám krásne požehnané Vianočné sviatky!

*Jozefína Slavkovská
predsedníčka JDS Ľubeľa*

ZO ŽIVOTA ZÁKLADNEJ ORGANIZÁCIE SZPB

História

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov – základná organizácia pracuje aj v našej obci. Bol založený z podnetu SZPB – občianskeho združenia, ktoré pôsobí na území Slovenska, a jeho korene siahajú do našej histórie takmer 75 rokov. Združuje občanov Slovenska a účastníkov boja za národné oslobodenie, proti fašizmu, za demokraciu a sociálnu spravodlivosť. Aj v našej obci jej členmi boli spočiatku priami účastníci odboja. No tí postupne vymierajú, a tak členmi organizácie sú v mnohých prípadoch ich rodinní príslušníci. Najstaršou členkou organizácie bola do r. 2020 pani Eva Lúčanová, ktorá opustila jej rady takmer vo veku 99 rokov. Dlhé roky pracoval na čele organizácie pán František Kandra, do roku 2008 viedla organizáciu pani Irena Hrnčiarová, po nej prebrala post predsedníčky pani Mária Janičinová, ktorá ju viedla až do r. 2011, kedy náhle zomrela. Predsedníčka organizácie pani Mária Janičinová sa

v r. 2008 zúčastnila konferencie v Banskej Bystrici za účasti zahraničných zástupcov a tiež zástupcov 102 vypálených obcí na území Slovenska v rokoch 1944 – 1945. Bola prítomná i na stretnutí generácií v Kališti (16. 8. 2008). Cieľom stretnutia bolo vytvorenie neformálneho fóra vypálených obcí Slovenska a zapojenie sa do spoločenstva „Martyrijs Fors“ – „Mestá Martýrov“ v rámci Európy. Kalište je jediná obec na Slovensku, do ktorej sa po vojne nevrátil život. Aby sa vrátil do nej život, symbolicky tu bol vysadený Sad života – za každú vypálenú obec (celkom 102) bol v sade zasadený stromček a taký stromček bol zasadený aj v tej-ktorej obci. Náš stromček dostal číslo 20 a v obci bol zasadený v školskom areáli. V septembri r. 2018 členovia ZO spolu s ďalšími občanmi obce navštívili Múzeum SNP v B. Bystrici a zavítali aj do obce Kalište, aby si pripomenuli jej krutý osud - za pomoc partizánom ju nacisti v marci 1945 prepadli, zavraždili 13 obyvateľov a vypálili 42 domov aj s hos-

podárskymi budovami. Naši spoluobčania sa pri návšteve Kališťa pristavili i pri Ľubelskom stromčeku. Aké bolo ich sklamanie, keď stromček na čísle 20 nenašli, pretože vyhynul. Po návrate domov sa pokúsili vyhľadať miesto v areáli základnej školy, kde bol Stromček života – jablň v septembri 2008 vysadený. A opäť sklamanie... Ani tu sa stromček nedožil dnešného dňa. Rozhodnutie členov ZO aj Obce Ľubela je jednoznačné – potreba oživiť túto udalosť, zasadiť nový stromček spolu s pamätnou tabuľkou, aby dnešná generácia mala na pamäti tieto tragické udalosti.

Od r. 2011 bol predsedom organizácie Ing. Pavol Kubík. Členovia organizácie sa pravidelne zúčastňovali okresných konferencií (r. 2012, 2015, 2018).

Súčasnoscť

Základná organizácia má 21 členov, jej predsedom je Ing. Stanislav Morong, tajomníčkou Mgr. Magdaléna Gejdošová a pokladníčkou Božena Šimková. V oblasťnom výbore SZPB pracuje Zdenka Kubíková a Stanislav Morong. Každoročne organizačne pripravuje

slávnostnú schôdzu spojenú s kladením vencov pri Pamätníku podlých z príležitosti výročia SNP. Nebolo tomu inak ani v roku 2020.

Spomienková slávnosť 76. výročia SNP sa uskutočnila 29. augusta. Slávnostné príhovory predniesli PhDr. Mgr. Mariana Magerčiaková PhD., poslankyňa obecného zastupiteľstva a Ing. Stanislav Morong, PhD. predseda ZO SZPB. Vyzdvihli význam SNP, jeho nezastupiteľné miesto v dejinách nášho malého národa. Upozornili na skutočnosť, že kruh priamych účastníkov sa zužuje a preto nesmieme dopustiť, aby sa na SNP zabudlo. Je našou povinnosťou učiť a viesť ďalšiu generáciu k úcte a hodnotám, za ktoré stovky našich ľudí položilo svoje životy. K dôstojnému priebehu osláv prispel i kultúrny program, v ktorom vystúpila spevácka skupina z Ľubele a žiaci Základnej školy v Ľubeli. Všetkým účinkujúcim i zúčastneným občanom patrí veľká vďaka za ústretovosť a ochotu podieľať sa na dôstojných oslavách SNP.

Oblasťné slávnosti SNP sa uskutočnili 30. augus-

ta 2020 na Podbanskom. Stretli sa tu zástupcovia z okresov Liptovský Mikuláš a Poprad. Z našej obce sa týchto osláv zúčastnilo 13 členov ZO SBPB. Na tomto mieste odznelo veľa príhovorov, v ktorých opäť rečníci poukazovali na význam SNP, nezastupiteľné miesto v našich dejinách, potrebu tlmočiť myšlienky SNP mladej generácii, pripomenúť im životy nevinných obetí, aby sa tieto hrôzy už nikdy v našich dejinách neopakovali. V kultúrnom programe vystúpila Folklórna skupina z Východnej a dychová hudba zo Svitú.

*Spracovali: Mgr. Magdaléna Gejdošová,
Božena Šimková a Mgr.Mária Kubíková*

POVEDZME TO PO ĽUBEĽSKY

Krú- krv

Kumbál, kumbálok- malá miestnosť slúžiaca
napr. ako sklad

Kutica- malá tmavá neútulná miestnosť

Kutrat'- prehrebať, hľadať niečo

Kvartiel'- obydlie, príbytok, podiel na niečom, časť
niečoho

Lemeš- ostrá kovová časť pluhu na oranie

Líčiť, vyličiť- opisovať niečo, nejakú udalosť

Lopár- doska na krájanie

Macat', namacať- chytať, chytiť

Márnica- dom smútku

Moce sa- bezvýznamne sa motá

Mocovať sa- siliť sa, vynakladať silu

Móres, móresy- správanie, zvyk/-y

Morove- veľmi

Myrta- zelená rastlina používaná napr. do svadob-
ných pierok

Obar- vývar zo zabíjačkového mäsa

Obdzogany'- neupravený, obtrhaný a podobne

Odedza- šaty, odev, kus látky

Odpraviť- zorganizovať nejakú akciu, napr. svadbu

Ogabať- oklamať, obriaďiť, dať do poriadku

Ohrebať- pluhom alebo ručne opracúvať rady
zemiakov, kapusty a podobne

Otáľať- váhať

Otrusky- omrviny (napr. z chleba, koláčov)

Pajser- páčidlo

Pech (mať pech)- neúspech, smola, nešťastie

Petlica- kovová časť na dverách slúžiaca
na zabezpečenie proti otvoreniu

DOBRÝ PASTIER SA NARODIL ALEBO SPOMIENKY NA VIANOCE V ĽUBELI

Čas vianočný... 50-te, 60-te roky 20. storočia u nás v Ľubeli. Začiatok decembra. Slnko zapadá už okolo 16-tej hodiny, mesiac je v splne a jeho studené svetlo a trblietavé kryštáliky snehu umocňujú pocit zimy. Snehu je všade veľmi veľa. Kráčam po ceste, vidím murované domy i učupené drevenice s humnami a maštalikami. V oknách domov vidieť skúpe svetlo. Je ticho a klud, do ktorého vstupuje už len pre každú ulicu príznačný brechot psov. Dedina však ešte nespí. Prišiel som k neveľkej drevenici. Zaklopem na vchodové dvere. Zamknuté nie sú. Nezamykalo sa. Prejdem cez pitvor po hlinenej podlahe a zo zadnej izby sa ozvalo: „*Podťe dnu!*“ Vyšlo odtiaľ príjemné teplo a vôňa dreva. Starká ma hneď spoznala a privítala ma. „*Pod' si sadnúť! A čím ťa mám počastovať?*“ povedala a ukázala mi na kanapu, kde si mám sadnúť. Starký sedel v kamizli pri namodro vybielenom murovanom sporáku a na prípecku sa hriali dve mačky. Starká priložila do ohňa dve zasmolené triesky, to zadymilo, zavoňalo lesom a zapraskalo. „*Misíme poriadne kúriť, lebo je veľká zima! Tchory aj líšky budú v noci sliediť. Už teraz je tuhý mráz. Lebo uhly (rohy na dreveniciach) pukajú. Zajace budú do rána vyskakovať!*“ takúto predpoveď vyslovila. Vyzula si súkenné kapce, povzdychla si a začala rozprávať. „*My so starým tu žijeme sami. Deti si postavili murovaný dom a chcú, aby sme išli bývať k nim. Ale my odmietame, chceme už len tu kosti zložiť*“, zavzdychala a hovorila ďalej. „*Ja som sa narodila roku 1883, mala som osem detí, dve zomreli. Život sme nemali ľahký. Prežili sme mor, dve vojny aj veľkú biedu, ale poručené Pánubohu*“, dodala. „*A teraz ako žijete?*“ opýtal som sa. „*Vieš, človek nevie dňa ani hodiny. Teraz richtujeme Vianoce. My toho moc nepotrebujeme. A budeme v modlitbe pri skromnosti. Bude chodiť aj sv. Mikuláš. Ku nám nepríde, my sme starí. Ale Betlehemci prídu, už som pre nich odložila jednu korunu. Zatancujú, zaspievajú „Dobre bolo Kubovi, pokiaľ bol mladý“ a starý sa vždy na tom zasmieje. Stromček na Vianoce, ale len taký malý, už v humne máme. Nám to stačí. Dáme ho nad tento stôl a zavesíme na trám*“, ukázala rukou na drevenú povalu. „*Potom na jedličku z našej hory v Črvníku dáme na nitkách uviazanie jabĺčka, sviečky a svätie obrázky. Mladie rodiny dávajú ešte salónky a hodziake ozdoby*.“ Tí čo mali, dali na stromček aj orechy. Veľa chlapov z týždňovky prichádzalo domov až na Štedrý deň. Tento deň však už mal byť pôstny. Kto celý deň nejedol, uvidel večer v kostole zlaté prasiatko, anjelikov okolo oltára alebo cez otvor v stolčeku z chórusu bosorky a strigy. Do večera na Štedrý deň bol väčši-

nou každý veľmi hladný a čakal na dohviezdny večer, kedy bude štedrá večera. Pripravil sa stôl, kde sa zišla celá rodina a jedna stolička sa pridala pre toho, kto rodinu opustil alebo ak by niekto pribudol. Nohy stola sa opásali (obopli) reťazou, aby rodina držala spolu. A pod stôl sa položilo provrieslo slamy – to aby sa darilo v gazdovstve. Na stôl sa dali oblátky, med, cesnak, cibuľa, jablká, varená pálenka a malý bochníček chleba posypaný makom, jačmeňom s napichanými strúčikmi cesnaku. U nás sa to volalo krajčúň. Gazdiná prišla ku stolu so zapálenou sviečkou a pozdravila sa: „*Pochválený buď Pán Ježiš Kristus!*“, odriekala modlitbu Otčenáš a poďakovala za všetky dary, ktoré prijíma. Keď sviečku položila, bolo treba dať pozor na to, aby knôt zapálenej sviečky nesmeroval k nikomu, lebo ten by mohol do roka zomrieť. Potom sa jedli oblátky s medom a starká urobila deťom medom na čelo krížik, dievčatám dva, aby sa páčili chlapcom. Dospelí potom vypili po pohárikú pálenky a jedol sa varený hrach. Z tohto hrachu domáci nasypal aj na stôl a do kútov izby – pre anjelikov a jedli sa makové alebo bryndzové opekance. Starká ďalej vo svojej reči pokračovala: „*My žijeme ešte podľa starých obyčají, mladie ženy pečú aj koláče – makovie, tvarohovie a inakšie. Mladšie rodiny si varia už kapustnicu s hubami a sušenými slivkami. Katolíci bez mäsa, evanjelici s údeným mäsom a klobásou. Katolíci až do polnoci mäso nejedli, ale na večeru mali rybu, evanjelici zase mali mäso. Potom bolo treba opekance aj hrach, tam kde bolo gazdovstvo, zaniest aj do maštale dobytku do válova a na dvere urobiť cesnakom kríž proti bosorkám, aby nekradli kravám mlieko. Ježiško priniesol pod stromček darčeky*“. Starká hovorí: „*Voľakedy dostávali darčeky len deti. Keď sa všetci najedli, potešili sa z nich a deti sa rozbehli v skupinkách po dedine a popod okná vyspevovali Dobrý pastier sa narodil, by ovečky vyslobodil...* Gazdiná vyšla a každô dieťa dostalo pár halierov, dáky koláčik alebo jabĺčko.“ Toto vyspevovanie bolo počuť zo všetkých kútov dediny. Koledy si pri stole spievali aj dospelí. Pravdaže, každý sa pokúšal čo najkrajšie zaspievať Tichú noc. K oslave Vianoc patrila účasť na polnočnej svätej omši. Katolíci chodili do Kľačian a evanjelici na druhý deň do Partizánskej Ľupče. Starká spomína: „*My sme spolu veľmi dobre nažívali a vzájomne si pomáhali, veď sme všetci Božie deti. Prvý sviatok vianočný a druhý sviatok vianočný sa navštívili kmotrovcí. Bolo to peknô. A po obidva dni sa išlo do kostola. Ale naši ľudia si pre svoje potešenie odohrali vlastnô divadlo. Veď každý kceu vidieť Kamenný chodníček*

od Ferka Urbánka a potom bola zábava... Tí ľudia boli ako jedna rodina! Ale naozaj bola takáto naša dedina." Mraky zakryli mesiac, celkom sa zotmelo...

Táto stará drevenica, kde sedím, má svoju pamäť a pokoj. Zbadal som, že starký zadriemal. Starká otvorila začmudené dvierka na sporáku, ale pripomenula tiež, že tu voľakedy pekli aj chlieb a prihodila na vyhasínajúci oheň dve triesky. Oheň ožil a v jeho svetle bolo lepšie vidieť jej staručkú tvár a zrobené ruky. „Idem sa

pomodliť a pôjdeme spať“, povedala a zavinšovala mi dopredu k Vianociam; „Nech Vám Ježiško na Vianoce donesie radosť zo života a Božie požehnanie po celý rok“, prežehnala sa a aj mne urobila krížik na čelo.

Prežil som mimoriadny večer. Vnímajme spomienky a odkaz našich predkov, zvlášť v tomto vianočnom čase majú pre nás veľkú hodnotu a oni si zaslúžia našu úctu a vďačnosť.

-bko-

ROZHOVOR S MATÚŠOM HRNČIAROM – TALENTOVANÝM HUDOBNÍKOM

Mnohí z Vás Matúša poznajú, keďže bol v našej obci kultúrne dlhé roky činný a každá kultúrna akcia či posedenie organizácií v obci, a dokonca aj sväté omše sprevádzal jeho hudobný prejav. Pred niekoľkými rokmi odišiel z Liptova, a tak sme sa rozhodli, že čitateľom priblížime Matúša vo vianočnom čísle novín.

Na začiatok zahrievacia otázka, aké boli Tvoje hudobné začiatky?

Moje hudobné začiatky sa začínali črtáť už úplne od malička. Stále som si vyspevoval pesničky z rádia. Vtedy ešte fičala Jadranka a kazety, ktoré som pretáčal cez ručnou. Čím som bol starší, aj môj spevácky prejav sa začal postupne skultúrňovať a vylepšovať. Na základ-

nej škole som pravidelne chodil na súťaže Slávik Slovenska, v ktorých sa mi často podarilo aj uspieť. Postupne sa k tomu pridal aj hudobný nástroj. Mohol som mať 11 rokov, keď som práve na Vianoce dostal pod stromček môj prvý keyboard – elektronické klávesy. Začal som navštevovať súkromnú hudobnú školu a tam aj spievať v chlapčenskom speváckom zbore Tatranskí Slávici, s ktorým sme koncertovali aj na medzinárodných súťažiach. Neskôr som pokračoval v štúdiu klavíra na ZUŠ, kde som absolvoval 2 stupne. Vďaka znalosti hry na klavír som začal pravidelne hrať aj na organe na sv. omšiach, odkiaľ môžete poznať aj môj spev, hru či improvizáciu. A ďalej už len v skratke – na strednej škole som chodil spievať na francúzske súťaže a na vysokej škole som zas začal objavovať hudbu v jej hravej forme

a vnímanie hudby deťmi.

Kto Ťa najviac podporoval v Tvojej hudobnej kariére?

Moji najväčší podporovatelia, fanúšikovia a odborníci boli vždy moji rodičia. Ocino ma vždy pochválil, keď počul o mojich hudobných úspechoch. Keď som mu pustil nejaký záznam, vždy si ho musel dopozerať do konca a nikto ho nemohol vyrušovať, vždy tak pekne a kriticky zhodnotil, aké to bolo. Mamina ma podporuje neustále tiež. Vďaka nej som práve tie Vianoce dostal spomínané klávesy, ona mi pomáhala, keď som sa prihlasoval na prvú SZUŠ a naďalej som jej veľmi vďačný, za každé slová podpory a povzbudenia. V neposlednej rade sú to moji kamaráti hudobníci, kolegovia z kapely, veriaci z chrámov, v ktorých som hrával na sv. omšiach a všetci, ktorých sa moja hudba dotkla.

Nám laikom prídeš ako multiinštrumentalista, skús nám povedať, s akými hudobnými nástrojmi máš skúsenosti a kde si tieto skúsenosti získal?

Môj hlavný a primárny hudobný nástroj je samozrejme klavír. Začínal som však na keyboarde, na ktorom je viacero zvukov a rôzne elektronické vymoženosti. Na štátnej ZUŠ som študoval klasický klavír 2 stupne. Popri hre na klavíri som neskôr dostal aj gitaru a keďže som ovládol základy hudobnej teórie, sám som sa začal postupne učiť. Počas hrania na sv. omšiach som zdokonalil aj svoju hru na organe a po pár rokoch aj pedálovú hru na organe. Okrem iného zahrám aj na niektoré z perkusíí

- napríklad cajon, je to bubon, ktorý sa využíva pri akustických (neelektronických) zostavách. Na vysokej škole som sa chvíľu venoval aj flaute či husliam.

Predstavil by si nám Projekt Skúšobňa a ako si sa k nemu dostal?

Po pár rokoch v Bratislave a života v byte v paneláku som pochopil, že klavirista a hudobník nemôže svoje umenie praktizovať doma (haha). Susedia sú často v týchto prípadoch nekompromisní, a preto som sa rozhodol hľadať priestor. V budove, v ktorej sídli moja práca, sa objavil priestor za dobrú cenu a ja som to hneď využil. Začal som miestnosť zariaďovať a vybavovať. Aktuálne sa v miestnosti Projektu Skúšobňa nachádza malé historické klavírne krídlo, veľa ďalších hudobných nástrojov, nahrávacie a ozvučovací vybavenie a aj pohodlný gauč, pre tých, čo chcú počúvať a vyložiť si nohy. A čo je teda Projekt Skúšobňa? Je to miesto, ktoré vám do života prinesie čaro hudby. Nahrávam tam svoje skladby, trávim čas iba tak so sebou a hudbou. S priateľmi vytvárame hrejivé priateľstvá prepletené tónmi a melódiami. Učím tam klavír a gitaru. So zborom, s ktorým tam skúšame, pravidelne spievame pri svadobných obradoch. A hlavne – plním si svoj sen a všetkým odporúčam, aby to riskli so svojimi snami – stojí to za to. Ak sa to aj nepodarí, nevadí, to dobrodružstvo za to naozaj stojí.

Čo Ťa najviac inšpiruje pri tvorbe?

Priznám sa, že som si ešte sám nevybral tú svoju správnu a konkrétnu cestu. Moja improvizácia začínala práve

v kostoloch, kde som využíval potenciál organu a hral sa so zvukmi. Potom som začal skladať rôzne klavírne skladby, ktoré boli monotematické – dážď, smiech, smútok, atď. Tieto som však veľmi nepublikoval. Veľkou inšpiráciou pre mňa je viera. Časť mojich skladieb je práve o vzťahu s Bohom. Je pre mňa neskutočne dôležité ukázať, akou obrovskou láskou je Boh a čo všetko dokáže. Moja najnovšia skladba, ktorú nájdete na YouTube Projekt Skúšobňa, je More a verím, že čoskoro sa mi podarí nahráť aj môj album Premenený.

Z druhej strany sa snažím tvoriť aj populárnu hudbu, ktorá je inšpirovaná tými najčistejšími citmi, ako sú dobro ľudí, viera v lepšie časy, sny o dokonalom svete a láske. Často sa inšpirujem aj ľudskými vzťahmi či myšlienkami, ktoré nám víria hlavou – moje najnovšie piesne Different Roads, Love and Sky, Zamotaný do snov, Vo vedomí a pod.

Tí, čo Ťa sledujú na sociálnych sieťach, vedia aj o najnovšom úspechu. Povedal by si nám viac o projekte Demovnica na Rádiu FM?

Demovnica na Rádiu FM ponúka všetkým začínajúcim hudobníkom priestor na šírenie ich tvorby prostredníctvom rádia ďalej ľuďom. Hudobníci posielajú nahraté demo skladby priamo do Rádia FM, kde skladby vyhodnocujú a zaraďujú ich do hudobného rebríčka, ktorý vysielajú pravidelne v nedeľu. Za skladby fanúšikovia potom hlasujú na internetovom portáli demovnica.sk. Skladba, ktorá sa udrží v rebríčku čo najviac týždňov, získava možnosť zahrať v rádiu naživo. Ja som sa udržal v Demovnici úžasných 7 týždňov, za čo každému, kto ma podporil hlasom, úprimne ďakujem, znamenalo to pre mňa veľa. Aj vďaka Demovnici a podpore hlasujúcich som sa rozhodol, že svoju tvorbu nebudem len

schovávať v šuflíku, ale budem ju postupne nahrávať a zverejňovať.

Aké sú Tvoje plány do budúcnosti?

Moje aktuálne plány sa nenarušili ani kvôli pandémie. Možno aj vďaka karanténe som mal neskutočne veľa času utriediť si, čo je dôležité. Aktuálne pracujem v najnavštevovanejšom jogovom centre v Bratislave ako správca sociálnych sietí. Táto práca mi poskytuje veľa času aj pre Projekt Skúšobňa. Tento priestor plánujem v roku 2021 prepožičať aj ďalším hudobníkom, ktorí tam budú tvoriť a skúšať. A ja samozrejme, kým to pôjde, budem tvoriť čo najviac hudby pre všetkých, ktorí ma radi počúvajú a zdieľajú moje myšlienky.

Matúš, naposledy sme Ťa mohli vidieť v Kaviarni Júlia minulé Vianoce na nádhernom Gustióznom čítaní, kde si sa nám postaral o zimomriavky, keď-

že tento rok Covid všetky aktivity zrejme stopne, čo plánuješ robiť tieto sviatky?

Viem, že pre nás všetkých budú tieto sviatky možno zno-
vu o trochu viac netradičnejšie. Ja však verím, že sa na-
učíme vďaka tomu spomaliť, nájsť si na seba čas a byť si
bližšie s tými, ktorí sú nám najbližšie. Lebo pozornosť je
najväčší dar, ktorý môžeme na Vianoce darovať. A po-
kiaľ bude možné navštevovať sv. omše v polovičnej ka-
pacite, určite ma budete počuť spievať a hrať na vianoč-
ných sv. omšiach. Covid-necovid, čo by boli Vianoce bez
narodenia Ježiša Krista. Vzhľadom na to, že nemôžeme

so Svadobným zborom PS tento rok vianočné piesne
spievať naživo na vianočných večierkoch, už od sep-
tembra poctivo nahrávame, píšeme a pripravujeme via-
nočnú pieseň s názvom VIANOČNÁ LÁSKA, v ktorej bude
naše úžasné sláčikové trio, dychové duo a tiež zbor. To je
naš vianočný darček pre všetkých hudobných fanúšikov.

Ďakujeme Matúšovi, prajeme mu veľa úspechov a ve-
ríme, že ešte budeme o ňom veľa počuť!

-em-

CENA ZA NAJLEPŠÍ INSTAGRAM

Súťaž *Ukáž sa!*, ktorú organizuje Slovenský olympijský a športový výbor, má finančne podporiť mladých športovcov vo veku od 13 do 18 rokov. Úlohou bolo každý deň počas dvoch týždňov zdieľať na instagrame videá, fotografie a krátke príbehy zo športového života. Hodnotili sa nielen športové výkony, ale aj sociálny aspekt, nápaditosť, originalita a práca s instagramom. Po dvoch týždňoch si porota pozrela všetky instagramové profily a vybrala 35 najlepších športovcov a športových tímov, ktorí postúpili do ďalšieho kola.

Súčasťou tejto súťaže bola aj cena youtubera a influencera Expl0iteda za najlepšie spracovaný príbeh na instagrame, ktorú som získal ja z 300 súťažiacich. Za odmenu som sa mohol zúčastniť podujatia Jot Games v Šamoríne spolu s Juniorským olympijským tímom.

Dňa 13. júla 2020 som sa na poľnej ceste nad Liptovskými Matiašovcami prihováral celému svetu: „Zdravím všetkých priaznivcov športu. Na instagrame vám ukážem, ako prežiť športovo, predovšetkým cyklistikou 2 týždne na Liptove.“ Pripravil som si pre mojich sle-

dovateľov kvíz, teóriu o type tréningu, ktorú som aj v praxi ukázal. Zaujímavé video, kde som bicykloval v daždi, a mnoho ďalšieho. Všetky videá si môžete pozrieť na mojom Instagrame- @andrejkubik vo výbere Ukáž sa! Prvý týždeň ubehol ako voda a 19. júla nastal veľký zlom. Zobudil som sa unavený s bolesťou hlavy. Ochorel som. Do konca súťaže ostával týždeň a vymyslel som nový, náhradný program. Súťaž som dokončil aj s problémami, ktoré nastali. Prišiel mi mail zo súťaže, v ktorom sa písalo, že pre vysoký počet zúčastnených nepostupujem, ale pokúsia sa vymyslieť náhradné ocenenie pre ďalšie kvalitné instagramové profily. O 2 týždne prišiel ďalší mail. Citujem: „Ambasádorovi projektu Expl0itedovi sme zadali úlohu vybrať najlepší profil a vybral práve teba! Ako odmenu za tvoju kvalitnú prácu by sme ťa chceli pozvať na podujatie Jot Games do x-bionic® sphere do Šamorína spolu s Junior-ským olympijským tímom.“ A tak som koncom augusta prišiel do Šamorína. Podujatie a program bol bohatý na nové vedomosti a zážitky. Mal som možnosť sa stretnúť so slovenskými športovcami a známymi

osobnosťami.

Vďaka téme, príbehu, celkovému spracovaniu a dojmu som získal cenu za najlepší instagram v súťaži. Všetky súťažné videá a tiež aj podujatie Jot Games si môžete pozrieť na mojom instagrame- @andrejkubik vo výberoch Ukáž sa! a Jot Games.

Andrej Kubík - Ondřík

ÚSPECH NÁŠHO RODÁKA

Po úspešnom reprezentovaní v zjazde na horskom bicykli (downhille) Kristián Matejovie presedlal na silovejší šport. S cvičením začal v roku 2018 a na bicykel moc času nezostalo, vzhľadom aj na absolvovanie vysokej školy v Žiline. Síce, ako sám hovorí, nevenuje sa mu dlho, no už má za sebou aj svoj prvý veľký úspech. Súťaží za klub Silový trojboj Liptov, kde je nováčikom a spolu s chlapcami sa pripravujú na súťaže. Nejaké súťaže už absolvoval, ale bez väčšieho umiestnenia. No začiatkom septembra 2020 sa zúčastnil Majstrovstiev Európy GPC v Trnave. Napriek

tomu, že neprekonal svoj osobný rekord 205 kg, aj tak získal zlatú medailu v mŕtvom ťahu vo vekovej kategórii junior do 90 kg. Bol mu teda udelený titul Majster Európy v tejto kategórii. Kristiánovi gratulujeme, prajeme veľa zdravia v tomto náročnom silovom športe a tešíme sa na jeho ďalšie úspechy, ktorých bude určite viac!
-em-

ĽUBEĽSKÉ NOVINY – informačný občasník pre občanov. XIII. ročník. Vydáva: Obec Ľubela, Ľubela 346, 032 14. IČO: 00 315 567. Tel.: 044/5593246, email: lubela@lubela.sk, web: www.lubela.sk. Redakčná rada: PhDr. Mgr. Mariana Magerčiaková, PhD. (predsedníčka redakčnej rady), Ing. Erik Gemzický, PhD., Mgr. Jana Mlynarčíková, JUDr. Branislav Kubík - Ondřík, Ing. Stanislav Morong, PhD., Mgr. Erika Miklášová. Vydavateľ nezodpovedá za obsah reklamy a inzercie. Evidenčné číslo v MK SR: EV 5454/16. ISSN: 2453-9791. Vytlačil: REPROservis v náklade 430 výtlačkov. Distribúcia vlastná. Vydanie: december 2020.